

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO KL.VII

**Wymagania podstawowe: oceny dopuszczająca i dostateczna**

**Wymagania ponadpodstawowe: oceny dobra, bardzo dobra, celująca**

**Aby uzyskać kolejną wyższą ocenę uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.**

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                            | Wymagania                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                          | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                    | ocena dobra                                                                                                                                                                           | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                | ocena celująca                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                          | Uczeń                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                     |
| Podręcznik <i>Myśli i słowa</i> dla klasy 7.                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– orientuje się w spisie treści</li> <li>– zna wyróżnienia stosowane w podręczniku</li> <li>– korzysta z podręcznika pod kierunkiem nauczyciela</li> </ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna części kompozycyjne podręcznika</li> <li>– rozumie wyróżnienia stosowane w podręczniku</li> <li>– korzysta z podręcznika przy niewielkiej pomocy nauczyciela</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje części kompozycyjne podręcznika</li> <li>– wyszukuje wskazane materiały</li> <li>– samodzielnie korzysta z podręcznika</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna zawartość części kompozycyjnych podręcznika</li> <li>– bez trudności samodzielnie korzysta z wszystkich części podręcznika</li> <li>– formułuje wstępną ocenę podręcznika</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje zawartość podręcznika, dostrzega zamysł kompozycyjny</li> <li>– ocenia podręcznik z punktu widzenia jego funkcjonalności</li> </ul> |
| KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE                                                       |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                     |
| Zmienność losu                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                     |
| Jan Kochanowski <i>Na swoje księgi, Na dom w Czarnolesie, Na lipę, O żywocie ludzkim</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna pojęcie <i>humanista</i></li> <li>– wie, że fraszka to gatunek liryczny</li> <li>– formułuje temat wskazanej fraszki</li> <li>– wie, na czym polega uosobienie i apostrofa</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, kogo nazywa się humanistą</li> <li>– rozpoznaje fraszkę wśród gatunków lirycznych</li> <li>– formułuje tematy wybranych fraszek</li> </ul>                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, jakiego człowieka można nazwać humanistą</li> <li>– wymienia cechy fraszki jako gatunku lirycznego</li> </ul>                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, dlaczego Jan Kochanowski jest uznawany za humanistę</li> <li>– omawia cechy fraszki jako gatunku lirycznego</li> </ul>                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje ciekawą prezentację o fraszkach Jana Kochanowskiego, omawia ich tematykę, problematykę, prezentowaną w nich postawę życiową</li> </ul>        |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ocena celująca                                                                                                   |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                  |
|                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna pojęcie <i>autotematyzm</i></li> <li>– zna pojęcie <i>liryka bezpośrednia</i></li> <li>– zna pojęcie <i>epikureizm</i></li> <li>– zna pojęcie <i>theatrum mundi</i></li> <li>– zna pojęcie <i>światopogląd</i></li> <li>– odtwarza krótko światopogląd Kochanowskiego zawarty we fraszkach</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazuje w tekście uosobienie i apostrofę</li> <li>– wie, na czym polega autotematyzm</li> <li>– rozpoznaje lirykę bezpośrednią</li> <li>– rozumie pojęcie <i>epikureizm</i></li> <li>– rozumie pojęcie <i>theatrum mundi</i></li> <li>– rozumie pojęcie <i>światopogląd</i></li> <li>– wypowiada się w kilku zdaniach na temat światopoglądu Kochanowskiego</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia różnorodność tematyki fraszek Kochanowskiego</li> <li>– wyjaśnia, co to jest uosobienie i apostrofa</li> <li>– tłumaczy, na czym polega autotematyzm</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega liryka bezpośrednia</li> <li>– wyjaśnia pojęcie <i>epikureizm</i></li> <li>– tłumaczy pojęcie <i>theatrum mundi</i></li> <li>– wyjaśnia pojęcie <i>światopogląd</i></li> <li>– wstępnie omawia światopogląd Kochanowskiego</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, z czego wynika różnorodność tematyczna fraszek Kochanowskiego</li> <li>– wyjaśnia funkcję uosobienia i apostrofy</li> <li>– wskazuje i interpretuje autotematyczną fraszkę Kochanowskiego</li> <li>– wyjaśnia, jakie skutki dla tekstu przynosi wykorzystanie liryki bezpośredniej</li> <li>– wyjaśnia pojęcie <i>epikureizm</i> w kontekście fraszki <i>Na lipę</i></li> <li>– interpretuje fraszkę Kochanowskiego, wykorzystując motyw <i>theatrum mundi</i></li> <li>– wyjaśnia pojęcie <i>światopogląd</i> w kontekście fraszek Kochanowskiego</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega humanistyczny wymiar światopoglądu Kochanowskiego</li> </ul> |                                                                                                                  |
| Jan Izydor Sztaudynger, fraszki współczesne                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje poznane utwory jako fraszki</li> <li>– formułuje temat wybranej fraszki</li> <li>– dostrzega humor we fraszkach</li> </ul>                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, kiedy utwór jest fraszką</li> <li>– formułuje tematy podanych fraszek</li> <li>– wyjaśnia, z czego wynika humor fraszek</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia cechy fraszek</li> <li>– formułuje tematy podanych fraszek</li> <li>– dostrzega ironię we fraszkach</li> <li>– wskazuje podobieństwa między fraszkami</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co świadczy o tym, że poznane utwory to fraszki</li> <li>– omawia tematykę poznanych fraszek</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega ironia we fraszkach</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia twórczość wybranego współczesnego fraszkopisarza</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                               | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                           | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena celująca                                                                                                                                      |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                     |
|                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wstępnie porównuje fraszki Sztudyngera z fraszkami Kochanowskiego</li> <li>– na podstawie wybranej fraszki pisze krótkie opowiadanie</li> <li>– korzystając z pomocy, próbuje stworzyć własną fraszkę</li> </ul>         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porównuje fraszki Sztudyngera z fraszkami Kochanowskiego</li> <li>– na podstawie wybranej fraszki pisze opowiadanie</li> <li>– próbuje stworzyć własną fraszkę</li> </ul>                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>Sztudyngera a fraszkami Kochanowskiego</li> <li>– na podstawie fraszki tworzy rozbudowane opowiadanie</li> <li>– tworzy własną fraszkę</li> </ul>                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia podobieństwa i różnice między fraszkami Sztudyngera a fraszkami Kochanowskiego</li> <li>– na podstawie fraszki tworzy oryginalne opowiadanie</li> <li>– tworzy własną fraszkę z elementami humoru lub ironii</li> </ul>          |                                                                                                                                                     |
| Stanisław Jerzy Lec, <i>Myśli nieuczesane</i>                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje wypowiedź o charakterze aforyzmu</li> <li>– wie, na czym polega ironia</li> <li>– dostrzega przynajmniej jeden stały związek wyrazowy w aforyzmach</li> <li>– wie, że aforyzmy mają wymowę moralną</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odróżnia aforyzm od fraszki</li> <li>– dostrzega ironię w aforyzmach</li> <li>– wskazuje stałe związki wyrazowe wykorzystane w aforyzmach</li> <li>– dostrzega moralną wymowę aforyzmów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co to jest aforyzm</li> <li>– wyjaśnia funkcję ironii w wybranym aforyzmie</li> <li>– wyjaśnia znaczenie wybranego związku wyrazowego występującego w aforyzmie</li> <li>– omawia wymowę moralną wybranego aforyzmu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia różnice między aforyzmem a fraszką</li> <li>– wyjaśnia funkcję ironii w aforyzmach</li> <li>– wyjaśnia znaczenia stałych związków wyrazowych wykorzystanych w aforyzmach</li> <li>– omawia moralną wymowę aforyzmów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie tworzy zbiór ważnych dla niego aforyzmów, omawia je i interpretuje</li> </ul>                 |
| Andrzej Mleczko, Marek Raczkowski, rysunki satyryczne         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada, co przedstawia wybrany rysunek</li> <li>– dostrzega na wybranych rysunkach nawiązania kulturowe</li> </ul>                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada, co przedstawiają rysunki</li> <li>– dostrzega na rysunkach nawiązania kulturowe</li> <li>– wskazuje, co może śmieszyć na rysunkach</li> </ul>                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– łączy wymowę rysunków ze zjawiskami współczesnego świata</li> <li>– wskazuje nawiązania kulturowe</li> </ul>                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, jakie zjawiska współczesnego świata komentują rysunki</li> <li>– interpretuje nawiązania kulturowe</li> </ul>                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia i omawia problematykę i konwencję obrazowania samodzielnie wybranego cyklu rysunków</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja             | Wymagania                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                           | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                    | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                 | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                   | ocena celująca                                                                                                                          |
|                                                                           | Uczeń                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                         |
|                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co go śmieszy na rysunkach</li> <li>– łączy rysunki satyryczne z fraszkami</li> <li>– zna pojęcie <i>absurd</i></li> <li>– zna pojęcie <i>karykatura</i></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzega związek rysunków satyrycznych z fraszkami</li> <li>– dostrzega absurd na rysunkach</li> <li>– wyjaśnia pojęcie <i>karykatura</i></li> </ul>                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia sposoby wywoływania śmiechu przez rysunki satyryczne</li> <li>– omawia związek rysunków satyrycznych z fraszkami</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega absurd na rysunkach</li> <li>– wskazuje przykłady karykatury</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, z czego wynika i przeciwko czemu jest skierowana satyra na rysunkach</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega związek rysunków satyrycznych z fraszkami</li> <li>– omawia funkcję absurdu na rysunkach</li> <li>– omawia funkcje karykatury</li> </ul> | satyrycznych współczesnego twórcy                                                                                                       |
| Wirtualny spacer: memy internetowe uczniów                                | – próbuje stworzyć mem internetowy                                                                                                                                                                                     | – tworzy prosty mem internetowy                                                                                                                                                                                   | – tworzy mem internetowy                                                                                                                                                                                                                                                     | – tworzy ciekawy mem internetowy                                                                                                                                                                                                                                                                     | – tworzy oryginalny mem internetowy, wykorzystuje elementy satyry, ironii, karykatury                                                   |
| Nasze projekty: scenariusz występu kabaretowego                           | – stara się brać udział w pracy grupy przygotowującej scenariusz występu kabaretowego                                                                                                                                  | – bierze udział w pracy grupy przygotowującej scenariusz występu kabaretowego                                                                                                                                     | – bierze aktywny udział w pracy grupy przygotowującej scenariusz występu kabaretowego                                                                                                                                                                                        | – kieruje pracą grupy przygotowującej scenariusz występu kabaretowego                                                                                                                                                                                                                                | – samodzielnie pisze skecze do scenariusza kabaretowego                                                                                 |
| Piękno świata, piękno człowieka                                           |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                         |
| Jan Kochanowski<br><i>Czego chcesz od nas, Panie, Pieśń III, Pieśń IX</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna pieśń jako gatunek liryczny</li> <li>– cytuje fragmenty, w których ujawnia się osoba mówiąca</li> <li>– wskazuje wersy ujawniające odbiorcę</li> </ul>                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna cechy pieśni jako gatunku lirycznego</li> <li>– wstępnie charakteryzuje osobę mówiącą</li> <li>– nazywa odbiorcę ujawniającego się we wszystkich utworach</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia cechy pieśni jako gatunku lirycznego</li> <li>– na podstawie tekstów wyjaśnia, kim jest i jaka jest osoba mówiąca</li> </ul>                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, dlaczego omawiane utwory Jana Kochanowskiego to pieśni</li> <li>– omawia postawę życiową osoby mówiącej</li> <li>– omawia relacje między nadawcą i osobą</li> </ul>                                                                               | – samodzielnie analizuje i interpretuje pieśni Jana Kochanowskiego ze szczególnym uwzględnieniem przedstawionej w nich postawy życiowej |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja     | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                   | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                         | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ocena celująca                                                                                                                                         |
|                                                                   | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                        |
|                                                                   | – wyróżnia lirykę spośród innych rodzajów literackich                                                                                                                                                                                                                                          | – wymienia podstawowe cechy utworów lirycznych                                                                                                                                                                                                                                                   | – wyjaśnia cele, w jakich osoba mówiąca zwraca się do odbiorcy mówiącą<br>– omawia cechy utworów lirycznych                                                                                                                                                         | – omawia lirykę jako rodzaj literacki                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                        |
| Jan Twardowski<br><i>Nie tylko my</i>                             | – wie, kto to jest osoba mówiąca w wierszu<br>– wie, że w utworze występuje podmiot zbiorowy<br>– wylicza stworenia wymienione w wierszu                                                                                                                                                       | – wskazuje zwroty ujawniające osobę mówiącą<br>– rozpoznaje podmiot zbiorowy<br>– wylicza stworenia wymienione w wierszu i podaje ich określenia<br>– proponuje rozwinięcie tytułu                                                                                                               | – wyjaśnia, kim jest osoba mówiąca<br>– wypowiada się na temat sposobu pokazania świata w utworze<br>– rozwija tytuł w formie zdania pojedynczego                                                                                                                   | – wyjaśnia, w czym imieniu wypowiada się osoba mówiąca<br>– wyjaśnia, jak i w jakim celu zostały wymienione stworenia w wierszu<br>– rozwija tytuł tak, by oddawał idee tekstu                                                                                                                                            | – przedstawia samodzielnie wybrane utwory Jana Twardowskiego korespondujące z wierszem <i>Nie tylko my</i><br>– omawia specyfikę twórczości tego poety |
| Marcin Popkiewicz<br><i>Rewolucja energetyczna</i><br>(fragmenty) | – czyta tekst ze zrozumieniem<br>– dzieli tok wywodu na części tematyczne<br>– dostrzega intencje tekstu<br>– zna termin <i>ekologizm</i><br>– potrafi wyróżnić akapit w tekście<br>– wyodrębnia argument w tekście<br>– wie, co to jest przesłanka<br>– cytuje zdanie tekstu będące konkluzją | – wie, czego dotyczy tekst<br>– odtwarza najważniejsze przesłania tekstu<br>– formułuje intencje tekstu<br>– wyjaśnia, co to jest ekologizm<br>– dzieli tekst na akapity<br>– odróżnia argument od przykładu<br>– wyodrębnia przesłanki z tekstu<br>– odtwarza konkluzję tekstu własnymi słowami | – wyjaśnia, czego dotyczy tekst<br>– odtwarza tok wywodu autora<br>– omawia intencje tekstu<br>– rozróżnia terminy <i>ekologizm</i> i <i>ekologia</i><br>– dostrzega związek między akapitami<br>– hierarchizuje argumenty<br>– omawia przesłanki zawarte w tekście | – wydobywa z tekstu najważniejsze tezy<br>– ustosunkowuje się do wywodu autora<br>– ocenia intencje tekstu<br>– wyjaśnia, co to jest ekologizm w kontekście ekologii<br>– omawia związki między akapitami<br>– odtwarza argumenty użyte w tekście własnymi słowami<br>– omawia funkcje przesłanek występujących w tekście | – samodzielnie interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego przesłania.<br>– omawia funkcje retoryczne tekstu i sposób ich realizacji         |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena celująca                                                                                                                                                           |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                          |
|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | – dostrzega związek konkluzji z użytymi argumentami, przykładami i przesłankami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | – ustosunkowuje się do konkluzji autora tekstu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                          |
| Tomek Bagiński<br><i>Katedra</i><br>(film animowany)          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia swoje wstępne wrażenia wywołane filmem</li> <li>– wylicza sceny filmu</li> <li>– przedstawia bohatera filmu</li> <li>– gromadzi wstępnie słownictwo przedstawiające wygląd katedry</li> <li>– wie, na czym polega film animowany</li> <li>– tworzy prosty opis budowli</li> <li>– wie, na czym polega punkt widzenia kamery</li> <li>– pisze prostą recenzję obejrzanego filmu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada o swoich wrażeniach wywołanych filmem</li> <li>– wylicza (tytułując) sceny, które szczególnie pamięta</li> <li>– opowiada o bohaterze filmu</li> <li>– gromadzi słownictwo przedstawiające wygląd katedry</li> <li>– odróżnia film animowany od innego rodzaju filmu</li> <li>– tworzy opis budowli</li> <li>– rozpoznaje na filmie różne punkty widzenia kamery</li> <li>– wskazuje elementy dynamiczne</li> <li>– pisze recenzję obejrzanego filmu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– prezentuje wypowiedź poświęconą obejrzanemu filmowi</li> <li>– tytułuje wszystkie sceny filmu</li> <li>– wymyśla krótką historię związaną z bohaterem filmu</li> <li>– gromadzi słownictwo opisujące katedrę</li> <li>– odróżnia film animowany od filmu fabularnego i dokumentalnego</li> <li>– tworzy rozwinięty opis budowli</li> <li>– pisze ciekawą recenzję obejrzanego filmu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– ocenia obejrzany film</li> <li>– analizuje układ scen tworzących całość filmu</li> <li>– przedstawia historię wyjaśniającą, kim jest i jaki jest bohater filmu</li> <li>– gromadzi i porządkuje słownictwo opisujące katedrę</li> <li>– wyjaśnia, co odróżnia film animowany od fabularnego i dokumentalnego</li> <li>– zna różne techniki animacji</li> <li>– opisuje budowlę, stosując urozmaicone słownictwo</li> <li>– pisze recenzję obejrzanego filmu, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia znaczenia samodzielnie wybranego filmu animowanego związanego z jakimś tekstem kultury lub zjawiskiem kultury</li> </ul> |
| Wirtualny spacer: muzyka                                      | – korzystając z pomocy, tworzy prostą linię                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | – tworzy prostą linię melodyczną złożoną                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | – tworzy linię melodyczną złożoną z odgłosów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | – tworzy rozbudowaną linię melodyczną złożoną z odgłosów natury i przedstawia ją klasie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | – tworzy rozbudowaną linię melodyczną złożoną z odgłosów natury i                                                                                                        |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ocena celująca                                                                                                                                  |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                 |
| skomponowana przez uczniów                                    | melodyczną złożoną z odgłosów natury                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | z odgłosów natury i przedstawia ją klasie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | natury i przedstawia ją klasie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ilustrującą pieśni Jana Kochanowskiego lub wybrany utwór Jana Twardowskiego                                                                     |
| Nasze projekty: wystawa fotografii budowli                    | – samodzielnie wykonuje zdjęcia budowli na wystawę                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | – tworzy opisy zdjęć budowli                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | – wykonuje zdjęcia budowli, tworzy ich opisy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | – selekcjonuje materiały na wystawę, uzasadnia swoje wybory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | – kieruje przygotowaniem wystawy, obmyśla zasady prezentowania fotografii, przygotowuje katalog wystawy                                         |
| Mrok i światło                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                 |
| Jan Kochanowski<br><i>Treny I, V, VII, VIII, XIX albo Sen</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, że tren to gatunek liryczny</li> <li>– wie, kto to jest bohater liryczny i co to jest sytuacja liryczna</li> <li>– nazywa niektóre środki poetyckie występujące w trenach</li> <li>– rozpoznaje porównanie homeryckie</li> <li>– zna pojęcie <i>paradoks</i></li> <li>– nazywa emocje opisane w utworach</li> <li>– wstępnie rozpoznaje styl artystyczny</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje tren jako gatunek liryczny</li> <li>– wskazuje bohaterów lirycznych w trenach</li> <li>– określa sytuację liryczną w kolejnych trenach</li> <li>– wskazuje środki poetyckie</li> <li>– omawia budowę porównania homeryckiego</li> <li>– wskazuje paradoks</li> <li>– hierarchizuje emocje opisane w utworach</li> <li>– wie, czym cechuje się styl artystyczny</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, dlaczego poznane utwory reprezentują tren jako gatunek liryczny</li> <li>– przedstawia bohaterów lirycznych</li> <li>– omawia sytuację liryczną</li> <li>– omawia wszystkie środki poetyckie występujące w trenach</li> <li>– zestawia porównanie homeryckie z innymi środkami artystycznymi występującymi w wierszu</li> <li>– wyjaśnia, z czego wynika paradoks w tekście</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia cechy gatunkowe trenu</li> <li>– przedstawia i omawia bohaterów lirycznych</li> <li>– dookreśla sytuację liryczną</li> <li>– wyjaśnia funkcję zastosowanych środków poetyckich</li> <li>– omawia funkcję porównania homeryckiego w zestawieniu z funkcją pozostałych środków artystycznych</li> <li>– omawia funkcję paradoksu</li> <li>– wyjaśnia przyczyny zmian emocji opisanych w utworach</li> <li>– uzasadnia, że w tekstach mamy do czynienia ze stylem artystycznym</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– w dłuższej wypowiedzi przedstawia obraz cierpiącego ojca i artysty zawarty w <i>Trenach</i></li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                           | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena celująca                                                                                                                                                         |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                        |
|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>wypowiada się na temat emocji występujących w utworach</li> <li>omawia cechy stylu artystycznego</li> </ul>                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                        |
| Leopold Staff<br><i>Przedśpiew</i>                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>wskazuje wersy, w których ujawnia się osoba mówiąca</li> <li>rozpoznaje parafrazę</li> <li>zna terminy <i>postawa humanistyczna</i> i <i>stoicyzm</i></li> <li>dostrzega regularną budowę utworu</li> <li>próbuję formułować podstawowe wnioski dotyczące znaczeń utworu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>rozpoznaje osobę mówiącą</li> <li>wskazuje parafrazę</li> <li>łączy terminy <i>postawa humanistyczna</i> i <i>stoicyzm</i> z filozofią</li> <li>omawia budowę utworu</li> <li>formułuje wnioski analityczne i interpretacyjne</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>charakteryzuje osobę mówiącą</li> <li>wyjaśnia funkcję parafrazy</li> <li>wypowiada się na temat postawy humanistycznej i stoicyzmu</li> <li>omawia rolę regularnej budowy wiersza</li> <li>wstępnie analizuje i interpretuje utwór</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>omawia światopogląd osoby mówiącej</li> <li>wydobywa znaczenia związane z zastosowaną w tekście parafrazą</li> <li>wyjaśnia, w czym ujawnia się postawa humanistyczna w utworze</li> <li>wskazuje, w czym wyraża się stoicyzm w utworze</li> <li>omawia związek regularnej budowy utworu z zawartym w nim przesłaniem</li> <li>analizuje i interpretuje utwór</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem refleksji o postawach życiowych człowieka</li> </ul> |



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                      | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                    | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                           | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                          |
|                                                                                    | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                         |
| Joachim Patinir<br><i>Przeprawa przez Styks</i><br>(reprodukcja obrazu)            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zapoznaje się z informacjami na temat wyobrażeń antycznych Greków o świecie zmarłych</li> <li>– zapoznaje się z podziałem obrazów ze względu na podejmowany temat</li> <li>– wie, że obraz Patinira to pejzaż</li> <li>– zna pojęcie <i>kompozycja symetryczna</i></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna wyobrażenia antycznych Greków na temat świata zmarłych</li> <li>– zna różne typy obrazów ze względu na temat</li> <li>– wie, co to jest pejzaż w malarstwie</li> <li>– rozpoznaje na obrazie kompozycję symetryczną</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza wyobrażenia antycznych Greków na temat świata zmarłych</li> <li>– wymienia kilka typów obrazów ze względu na temat</li> <li>– wyjaśnia, czym wyróżnia się pejzaż</li> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się kompozycja symetryczna</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada o mitologicznych wierzeniach dotyczących świata zmarłych</li> <li>– wylicza typy obrazów ze względu na temat</li> <li>– tłumaczy, dlaczego obraz Patinira to pejzaż</li> <li>– wyjaśnia, jakie znaczenia może sugerować kompozycja symetryczna</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– dobiera samodzielnie obrazy do cyklu prezentującego motyw śmierci w malarstwie, omawia metaforę i sposoby wykorzystania środków języka malarskiego</li> </ul>                                  |
| Wirtualny spacer: relacja z udziału w inicjatywach środowiskowych                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stara się brać udział w inicjatywach środowiskowych</li> <li>– przygotowuje krótką relację z przeprowadzonych działań</li> </ul>                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– bierze udział w inicjatywach środowiskowych</li> <li>– przygotowuje relację z przeprowadzonych działań</li> </ul>                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– bierze aktywny, czynny udział w inicjatywach środowiskowych</li> <li>– przygotowuje interesującą relację z przeprowadzonych działań</li> </ul>                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– inicjuje działania na rzecz środowiska</li> <li>– przygotowuje wyczerpującą relację z przeprowadzonych działań</li> </ul>                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przeprowadza rozpoznanie potrzeb w środowisku, inicjuje działania na jego rzecz</li> <li>– prezentuje wyczerpującą interesującą relację z podjętych działań, przedstawia ich efekty</li> </ul> |
| Nasze projekty: etiuda filmowa wykorzystująca odpowiednio dobrane tomiki poetyckie | <ul style="list-style-type: none"> <li>– korzystając z pomocy, tworzy prostą etiudę filmową na temat upływu czasu i przemijalności ludzkiego życia</li> </ul>                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy prostą etiudę filmową na temat upływu czasu i przemijalności ludzkiego życia</li> </ul>                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy etiudę filmową na temat upływu czasu i przemijalności ludzkiego życia</li> </ul>                                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy rozbudowaną etiudę filmową na temat upływu czasu i przemijalności ludzkiego życia</li> </ul>                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy oryginalną etiudę filmową na temat upływu czasu i przemijalności ludzkiego życia z wykorzystaniem funkcjonalnych środków słownych i obrazowych</li> </ul>                               |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                      |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                     |
| Dla ojczyzny                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                     |
| Piotr Skarga<br><i>Kazania sejmowe</i><br>(fragmenty)         | <ul style="list-style-type: none"><li>– czyta tekst ze zrozumieniem</li><li>– wskazuje i nazywa wybrane środki językowe, za pomocą których autor przekonuje do swoich racji</li><li>– wskazuje fragmenty przedstawiające postawy wobec ojczyzny</li><li>– wskazuje fragmenty zestawiające jednostkę i zbiorowość</li><li>– krótko wypowiada się na temat współczesnego patriotyzmu</li><li>– tworzy krótkie przemówienie</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– odtwarza treść kazania</li><li>– wskazuje i nazywa środki językowe, za pomocą których autor przekonuje do swoich racji</li><li>– krótko omawia postawy wobec ojczyzny, o których jest mowa w tekście</li><li>– omawia fragmenty, zestawiające jednostkę i zbiorowość</li><li>– wymienia przejawy współczesnego patriotyzmu</li><li>– tworzy przemówienie</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– odtwarza własnymi słowami treść kazania</li><li>– wskazuje i nazywa środki retoryczne</li><li>– wyjaśnia, jakie można przybierać postawy wobec ojczyzny</li><li>– wypowiada się na temat relacji między jednostką a zbiorowością</li><li>– omawia przejawy współczesnego patriotyzmu</li><li>– tworzy przemówienie, w którym stara się stosować środki retoryczne</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– relacjonuje, o czym mówi tekst</li><li>– określa rolę środków retorycznych w tekście</li><li>– omawia problem postaw obywateli wobec ojczyzny</li><li>– wypowiada się na temat relacji między jednostką a zbiorowością w kontekście dobra ojczyzny</li><li>– wypowiada się na temat współczesnych postaw patriotycznych</li><li>– tworzy przemówienie, w którym stosuje funkcjonalnie środki retoryczne</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– w wybranej przez siebie formie prezentuje wystąpienie, w którym wyjaśnia pojęcie <i>patriotyzmu</i></li><li>– przedstawia postawy patriotyczne w różnych okresach historii Polski</li></ul> |
| Marian Hemar<br><i>Modlitwa</i>                               | <ul style="list-style-type: none"><li>– wyjaśnia, dlaczego utwór jest modlitwą</li><li>– wie, co to jest aluzja</li><li>– dostrzega problematykę wolności narodowej poruszaną w utworze</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"><li>– określa charakter poetyckiej modlitwy</li><li>– korzysta z przypisów do tekstu związanych z aluzjami historycznymi i literackimi</li><li>– omawia ocenę Polaków zawartą w utworze</li></ul>                                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"><li>– omawia intencje zawarte w poetyckiej modlitwie</li><li>– omawia aluzje zawarte w tekście</li><li>– omawia problematykę wolności narodowej zawartą w utworze</li></ul>                                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"><li>– ustosunkowuje się do intencji zawartych w poetyckiej modlitwie</li><li>– omawia funkcje aluzji wykorzystanych w tekście</li><li>– przedstawia swoje refleksje związane z problematyką wolności narodowej, przywołuje inne utwory poruszające ten temat</li></ul>                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"><li>– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem problematyki wolności narodowej i przywołaniem odpowiednich kontekstów</li></ul>                                 |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Ewa Winnicka<br><i>Angole</i><br>(fragmenty)                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>wydobywa podstawowe informacje z tekstu</li> <li>krótko opowiada o życiu w opisanych szkołach</li> <li>wskazuje fragmenty, na podstawie których można określić relacje bohaterów z rówieśnikami</li> <li>zna pojęcie <i>emigracja</i></li> <li>przedstawia proste argumenty</li> <li>pisze prostą rozprawkę</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>wydobywa informacje z tekstu</li> <li>wyczerpująco opowiada o życiu w opisanych szkołach</li> <li>opowiada o relacjach bohaterów z rówieśnikami</li> <li>wyjaśnia pojęcie <i>emigracja</i></li> <li>przedstawia w wypowiedzi argumenty</li> <li>pisze rozprawkę</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>porządkuje informacje z tekstu</li> <li>ocenia sposób życia w opisanych szkołach</li> <li>charakteryzuje relacje bohaterów z rówieśnikami</li> <li>przedstawia przyczyny i rodzaje emigracji</li> <li>przedstawia w swojej wypowiedzi rozbudowane argumenty</li> <li>pisze rozprawkę, przedstawia wyczerpujące argumenty</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>przedstawia informacje z tekstu własnymi słowami</li> <li>porównuje sposób życia w opisanych szkołach z własnymi doświadczeniami</li> <li>ocenia relacje bohaterów z rówieśnikami</li> <li>formułuje rozwiniętą wypowiedź na temat emigracji, jej przyczyn, rodzajów, skutków</li> <li>przedstawia w swojej wypowiedzi rozbudowane argumenty i ustosunkowuje się do argumentów innych</li> <li>pisze rozprawkę, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego związków z rzeczywistością</li> <li>bierze czynny udział w dyskusji na temat emigracji</li> <li>pisze wyczerpującą rozprawkę, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, zawiera w niej hierarchicznie ułożone argumenty, przykłady, konkluzje</li> </ul> |
| Wirtualny spacer: uczniowskie kalendarze historyczne          | <ul style="list-style-type: none"> <li>pod kierunkiem nauczyciela korzysta z poleconych źródeł</li> <li>we wskazanym programie internetowym tworzy prosty kalendarz historyczny</li> </ul>                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>korzysta z poleconych źródeł</li> <li>we wskazanym programie internetowym tworzy kalendarz historyczny</li> </ul>                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie korzysta z różnorodnych źródeł wiedzy</li> <li>w odpowiednim programie internetowym tworzy kalendarz historyczny, zamieszcza w nim ciekawą grafikę</li> </ul>                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie, twórczo korzysta z różnorodnych źródeł wiedzy</li> <li>w samodzielnie dobranym programie tworzy kalendarz historyczny, zamieszcza w nim funkcjonalną grafikę</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>tworzy oryginalny, bogaty w informacje kalendarz historyczny, wprowadza do niego funkcjonalnie różnorodne formy graficzne</li> </ul>                                                                                                                                                                                                            |
| Nasze projekty: album z informacjami na                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>dokonyuje wyboru osób, które zostaną przedstawione w</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>przygotowuje informacje związane z wybranymi osobami</li> </ul>                                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>przygotowuje pełne, bogate informacje związane z osobami</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>kieruje pracą zespołu przygotowującego album, prezentuje końcowy efekt pracy</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>W pełni samodzielnie przygotowuje interesujący, ciekawy</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                              |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                      | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| temat osób zasłużonych dla ojczyzny                           | albumie, uzasadnia swój wybór                                                                                                                                                                                                                                                            | przedstawionymi w albumie                                                                                                                                                                                                                                                  | przedstawionymi w albumie                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | graficznie album, zawierających bogate informacje na temat osób zasłużonych dla ojczyzny                                                                                                                                                                         |
| Wspólna droga                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Ignacy Krasicki<br><i>Żona modna</i>                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– czyta tekst ze zrozumieniem</li> <li>– odróżnia monolog od dialogu</li> <li>– odtwarza informacje na temat zmian, jakie żona wprowadza w życiu Piotra</li> <li>– wie, co to jest satyra</li> <li>– pisze krótkie streszczenie utworu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– korzysta z przypisów</li> <li>– wskazuje w tekście dialog i monolog</li> <li>– omawia motywy, które skłoniły Piotra do małżeństwa</li> <li>– wyjaśnia, jakie funkcje pełni satyra</li> <li>– pisze streszczenie utworu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza własnymi słowami treść utworu</li> <li>– ustala, czego dotyczą przykładowe dialogi i monologi z tekstu</li> <li>– omawia relację między małżonkami</li> <li>– wyjaśnia, co zostało satyrycznie przedstawione w utworze</li> <li>– pisze wyczerpujące streszczenie utworu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, jaką tematykę przedstawia i jaką problematykę podejmuje utwór</li> <li>– omawia układ i funkcję dialogów i monologów w tekście</li> <li>– ocenia relacje między Piotrem i jego żoną</li> <li>– omawia satyryczny wydźwięk utworu</li> <li>– pisze streszczenie, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> </ul>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem sfery obyczajowej i wymowy moralnej oraz sposobów pokazywania świata</li> </ul>                                                               |
| Mark Twain<br><i>Pamiętniki Adama i Ewy</i> (fragment)        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia etapy poznawania się pierwszych ludzi</li> <li>– wie, że tekst nawiązuje do Biblii</li> <li>– gromadzi podstawowy materiał do charakterystyki bohaterów</li> </ul>                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada o kolejnych etapach poznawania się pierwszych ludzi</li> <li>– wskazuje główne nawiązania do Biblii</li> <li>– zna pojęcie <i>parafraza</i></li> <li>– gromadzi pełny materiał do charakterystyki bohaterów</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– nazywa uczucia i stany emocjonalne towarzyszące pierwszym ludziom</li> <li>– wymienia wszystkie nawiązania do Biblii</li> <li>– wyjaśnia, co to jest parafraza</li> <li>– gromadzi i wstępnie porządkuje materiał do</li> </ul>                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia uczucia i stany emocjonalne towarzyszące pierwszym ludziom</li> <li>– omawia rolę nawiązań biblijnych</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega i czemu służy parafraza w tekście</li> <li>– gromadzi i porządkuje materiał do charakterystyki bohaterów</li> <li>– pisze rozwiniętą charakterystykę porównawczą bohaterów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst, omawia kreacje bohaterów</li> <li>– omawia motyw pierwszych ludzi</li> <li>– ocenia związek formy utworu (pamiętnik) ze sposobem kreacji świata przedstawionego</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                              | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                           | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ocena celująca                                                                                                                                                                |
|                                                                              | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                               |
|                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– korzystając z tabeli z podręcznika, pisze krótką charakterystykę bohaterów</li> <li>– dostrzega związek tekstu z satyrą Krasickiego</li> </ul>                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– pisze charakterystykę bohaterów</li> <li>– wyjaśnia, w czym widzi związek utworu z satyrą Krasickiego</li> </ul>                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>charakterystyki bohaterów</li> <li>– pisze rozwiniętą charakterystykę bohaterów</li> <li>– porównuje relacje panujące między bohaterami i bohaterami satyry Krasickiego</li> </ul>                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czego bohaterowie satyry Krasickiego mogliby nauczyć się od Adama i Ewy</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                               |
| Jan van Eyck<br><i>Portret małżonków Arnolfinich</i><br>(reprodukcja obrazu) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– czyta ze zrozumieniem informacje o obrazie</li> <li>– wymienia najważniejsze elementy obrazu</li> <li>– układa prostą historię związaną z bohaterami obrazu</li> <li>– dostrzega podstawowe cechy kompozycji obrazu</li> <li>– wymienia źródła światła na obrazie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza informacje o obrazie</li> <li>– opowiada, co przedstawia obraz</li> <li>– układa historię związaną z bohaterami obrazu</li> <li>– wstępnie omawia kompozycję obrazu</li> <li>– wie, na czym polega światłocień</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przekazuje własnymi słowami informacje o obrazie</li> <li>– ustala, co zostało przedstawione w poszczególnych planach obrazu</li> <li>– układa dialog między bohaterami obrazu</li> <li>– wyjaśnia, z czego wynika symetria w kompozycji obrazu</li> <li>– omawia funkcję światła na obrazie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia genezę obrazu i informacje z nim związane</li> <li>– analizuje warstwę przedstawieniową obrazu</li> <li>– układa ciekawy, oryginalny dialog między bohaterami obrazu</li> <li>– tworzy wypowiedź na temat kompozycji obrazu</li> <li>– wyjaśnia, jaką rolę na obrazie pełni światłocień</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem środków języka malarskiego kreujących znaczenia</li> </ul> |
| Wirtualny spacer: blogi uczniów                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, co to jest blog</li> <li>– pisze fragment bloga w imieniu Adama lub Ewy</li> </ul>                                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje w internecie wypowiedzi będące blogami</li> <li>– pisze fragment bloga w imieniu Adama lub Ewy</li> </ul>                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się blog</li> <li>– pisze fragment bloga w imieniu Adama lub Ewy</li> </ul>                                                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazuje podobieństwa i różnice między blogiem a innymi wypowiedziami w formie osobistych zapisków</li> </ul>                                                                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– systematycznie prowadzi własny blog</li> </ul>                                                                                       |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                           | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                         | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                   | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                    | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena celująca                                                                                                                               |
|                                                                                         | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                              |
|                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                       | – uzupełnia blog prostą oprawą graficzną                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ewy, zachowując styl ich wypowiedzi<br>– uzupełnia blog oprawą graficzną                                                                                                                                                                       | – pisze fragment bloga w imieniu Adama lub Ewy<br>– zamieszcza w tekście aluzje do współczesności<br>– uzupełnia blog rozbudowaną formą graficzną                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                              |
| Nasze projekty: wystawa prezentująca gesty wpływające na tworzenie więzi międzyludzkich | – podaje przykłady gestów wpływających na tworzenie więzi międzyludzkich                                                                                                                                                                              | – zbiera i porządkuje zdjęcia i rysunki na wystawę                                                                                                                                                                                                                                                          | – wykonuje ciekawe, przyciągające uwagę opisy zdjęć i rysunków                                                                                                                                                                                 | – ustala, według jakiej zasady kompozycyjnej będą prezentowane materiały graficzne na wystawie                                                                                                                                                                                                                                        | – odpowiedzialnie i twórczo kieruje pracą przy tworzeniu wystawy                                                                             |
| Życiowe wybory                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                              |
| Adam Mickiewicz<br><i>Świtezianka</i>                                                   | – wie, że utwór jest balladą<br>– wymienia najważniejsze wydarzenia<br>– wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego<br>– pisze krótkie streszczenie utworu<br>– dzieli elementy na realistyczne i fantastyczne<br>– przedstawia bohaterów | – wymienia cechy ballady<br>– porządkuje wydarzenia<br>– wymienia wszystkie elementy świata przedstawionego<br>– pisze streszczenie utworu<br>– przypomina, na czym polega konwencja realistyczna, a na czym – fantastyczna<br>– charakteryzuje bohaterów<br>– wypowiada się na temat winy i kary w utworze | – ustala, dlaczego utwór jest balladą<br>– opowiada własnymi słowami przebieg wydarzeń<br>– omawia elementy świata przedstawionego<br>– pisze streszczenie utworu, zachowując logikę następstwa wydarzeń<br>– omawia relacje między elementami | – wyjaśnia, czym cechuje się ballada jako gatunek literacki<br>– opowiada własnymi słowami przebieg wydarzeń, zachowując nastrój i klimat utworu<br>– omawia sposoby kreacji świata przedstawionego<br>– pisze streszczenie, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi<br>– omawia konwencję przedstawiania świata w balladzie | – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem sposobów kreacji świata przedstawionego i wymowy moralnej utworu |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja            | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                          | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                     | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena celująca                                                                                                                                          |
|                                                                          | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                         |
|                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przypomina, kto, za co i jaką poniósł karę w utworze</li> <li>– zna termin <i>synkretizm rodzajowy</i></li> <li>– wypowiada się na temat nastroju utworu</li> <li>– wypowiada się na temat krajobrazu przedstawionego na obrazie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, na czym polega synkretizm rodzajowy</li> <li>– określa nastrój utworu</li> <li>– opisuje krajobraz przedstawiony na obrazie</li> </ul>                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– realistycznymi i fantastycznymi</li> <li>– omawia relacje między bohaterami</li> <li>– przedstawia swoją opinię na temat kary dla bohatera</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega synkretizm rodzajowy</li> <li>– wskazuje środki budowania nastroju</li> <li>– opisuje krajobraz przedstawiony na obrazie, uwzględniając środki języka malarskiego</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– ocenia postępowanie bohaterów</li> <li>– przedstawia własną opinię na temat kary dla bohatera</li> <li>– uzasadnia swoją opinię</li> <li>– udowadnia, że tekst ma charakter synkretyczny</li> <li>– ustala, jak nastrój utworu łączy się z przekazywanymi znaczeniami</li> <li>– opisuje krajobraz przedstawiony na obrazie i uzasadnia, że byłby / nie byłby on odpowiednią scenerią dla utworu Mickiewicza</li> </ul> |                                                                                                                                                         |
| Ewangelia według Świętego Łukasza<br><i>Ostrzeżenie przed chciwością</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– ze zrozumieniem czyta definicję przypowieści</li> <li>– odtwarza własnymi słowami treść tekstu</li> </ul>                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza własnymi słowami definicję przypowieści</li> <li>– wskazuje elementy o charakterze symbolicznym</li> </ul>                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co to jest przypowieść</li> <li>– omawia elementy o charakterze symbolicznym</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– podaje przykłady przypowieści biblijnych</li> <li>– wyjaśnia przesłanie płynące z tekstu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego przesłania moralnego</li> </ul> |
| Michel Piquemal<br><i>Drogoncena perła</i>                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje w tekście cechy przypowieści</li> <li>– odtwarza najważniejsze wydarzenia</li> <li>– wypowiada się na temat postaw życiowych bohaterów</li> </ul>                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przypomina, czym cechuje się przypowieść jako gatunek</li> <li>– opowiada swoimi słowami treść utworu</li> <li>– omawia postawy życiowe bohaterów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uzasadnia, dlaczego tekst można nazwać przypowieścią</li> <li>– formułuje ukryte znaczenia wynikające z treści utworu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– ustala, co zyskuje utwór dzięki cechom przypowieści</li> <li>– wyjaśnia, jakie przesłanie wynika z treści utworu</li> <li>– ocenia postawy życiowe bohaterów</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem jego przesłania moralnego</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja        | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                      | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                         | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena celująca                                                                                                                    |
|                                                                      | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                   |
|                                                                      | – wie, że niektóre elementy mają znaczenie symboliczne                                                                                                                                                                                                                                                                                       | – wskazuje elementy o znaczeniu symbolicznym                                                                                                                                                                                                              | – porównuje postawy życiowe bohaterów<br>– wyjaśnia symbolikę elementów                                                                                                                                                                                                                                                                        | – wyjaśnia przenośne znaczenia utworu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                   |
| Karol Konwerski, Mateusz Skutnik <i>Pan Blaki</i> (fragment komiksu) | – rozpoznaje komiks wśród innych tekstów kultury<br>– opowiada, co widzi na poszczególnych kadrach komiksu<br>– ustala, o czym mówi komiks<br>– wskazuje wypowiedzi bohatera o charakterze argumentacyjnym<br>– opowiada, co go bawi w komiksie<br>– wskazuje elementy humorystyczne<br>– wypowiada się na temat warstwy plastycznej komiksu | – wskazuje cechy komiksu jako tekstu kultury<br>– odtwarza sytuację przedstawioną we fragmencie komiksu<br>– formułuje temat fragmentu komiksu<br>– odtwarza argumenty bohatera<br>– rozpoznaje paradoks w utworze<br>– omawia warstwę plastyczną komiksu | – zestawia komiks z innymi dziedzinami sztuki plastycznej<br>– opowiada swoimi słowami sytuację przedstawioną we fragmencie komiksu<br>– omawia problematykę fragmentu komiksu<br>– przedstawia własne argumenty związane z tematem poruszonym w komiksie<br>– omawia funkcję elementów humorystycznych<br>– ocenia warstwę plastyczną komiksu | – przedstawia swój stosunek do komiksu jako tekstu kultury<br>– zestawia sytuację przedstawioną we fragmencie komiksu ze swoim doświadczeniem życiowym<br>– przywołuje inne utwory podejmujące podobną problematykę<br>– ustosunkowuje się do argumentów bohatera<br>– wyjaśnia, na czym polega i z czego wynika paradoks w utworze<br>– ocenia warstwę plastyczną komiksu w połączeniu z innymi płaszczyznami dzieła | – samodzielnie analizuje i interpretuje komiks ze szczególnym uwzględnieniem jego wymowy aksjologicznej                           |
| Wirtualny spacer: prezentacja multimedialna                          | – tworzy prostą prezentację multimedialną na temat życiowych wyborów bohatera literackiego lub postaci historycznej                                                                                                                                                                                                                          | – tworzy prezentację multimedialną na temat życiowych wyborów bohatera literackiego lub postaci historycznej                                                                                                                                              | – tworzy ciekawą prezentację multimedialną na temat życiowych wyborów bohatera literackiego lub postaci historycznej                                                                                                                                                                                                                           | – tworzy ciekawą, oryginalną prezentację multimedialną na temat życiowych wyborów bohatera literackiego lub postaci historycznej                                                                                                                                                                                                                                                                                      | – tworzy ciekawą, oryginalną prezentację multimedialną na temat życiowych wyborów bohatera literackiego lub postaci historycznej, |



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                                                | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                              | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena celująca                                                                                                                                       |
|                                                                                                              | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                      |
|                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | wykorzystuje w niej elementy filmu, obrazów, muzyki                                                                                                  |
| Nasze projekty: audycja radiowa na temat życiowych wyborów związanych z wartościami i postawami wobec świata | – na miarę swoich możliwości bierze udział w przygotowaniu audycji radiowej                                                                                                                                                                                                                                                                        | – bierze udział w przygotowaniu audycji radiowej                                                                                                                                                                                                                                                                                               | – bierze aktywny udział w przygotowaniu audycji radiowej                                                                                                                                                                                                                                                                    | – kieruje zespołem przygotowującym audycję radiową                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | – samodzielnie tworzy audycję radiową (opracowuje jej scenariusz, wybiera bohaterów, dokonuje nagrania) prezentując wartościowe postawy wobec świata |
| Moralna odpowiedzialność                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                      |
| Adam Mickiewicz <i>Dziady</i> , część II                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje tekst jako dramat</li> <li>– wydobywa ze wstępu dramatu informacje o obrzędzie</li> <li>– opowiada o bohaterach</li> <li>– dostrzega nawiązania do kultury ludowej</li> <li>– wskazuje elementy fantastyczne</li> <li>– wskazuje motto utworu</li> <li>– tworzy prosty opis przeżyć</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– podaje cechy dramatu jako rodzaju literackiego</li> <li>– odtwarza przebieg obrzędu</li> <li>– opowiada o winie wywołanych postaci i karze, jaką musiały ponieść</li> <li>– ma świadomość związku tekstu z kulturą ludową</li> <li>– omawia znaczenia związane z elementami fantastycznymi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uzasadnia, dlaczego utwór jest dramatem</li> <li>– analizuje wstęp do dramatu</li> <li>– ocenia postępowanie postaci</li> <li>– omawia nawiązania tekstu do kultury ludowej</li> <li>– wyjaśnia termin <i>irracjonalizm</i></li> <li>– wskazuje związek motta z utworem</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazuje cechy <i>Dziadów</i>, część II, wspólne z innymi znanymi mu dramata</li> <li>– opowiada własnymi słowami o dziadach jako obrzędzie ludowym</li> <li>– omawia moralne przesłania utworu</li> <li>– interpretuje tekst, odnosząc go do kultury ludowej</li> <li>– omawia elementy utworu związane z irracjonalizmem</li> <li>– ocenia, czy motto jest właściwie dobrane do utworu, uzasadnia swoją ocenę</li> </ul> | – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem warstwy aksjologicznej i przynależności rodzajowej                       |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                        | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                      | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena celująca                                                                                                         |
|                                                                                      | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                        |
|                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                      | – wyjaśnia, czym jest motto utworu<br>– tworzy opis przeżyć                                                                                                                                                                                                          | – tworzy ciekawy, rozbudowany opis przeżyć                                                                                                                                                                                                                                             | – tworzy opis przeżyć zgodnie ze wszystkimi wymogami tej formy wypowiedzi                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                        |
| Jan Twardowski<br><i>Śpieszmy się</i>                                                | – odczytuje głośno i poprawnie tekst wiersza<br>– zbiera informacje o osobie mówiącej<br>– wskazuje porównania w tekście<br>– wyjaśnia, o czym mówi tekst<br>– wskazuje metafory w utworze                                                                           | – odczytuje tekst, zaznaczając głosowo znaki interpunkcyjne<br>– przedstawia informacje o osobie mówiącej<br>– wskazuje środki językowe w tekście<br>– rozpoznaje motyw przemijania<br>– formułuje znaczenia wynikające z metafor                                    | – stara się głosowo interpretować wiersz<br>– omawia światopogląd osoby mówiącej<br>– omawia funkcję porównań w tekście<br>– omawia motyw przemijania<br>– odczytuje przesłanie utworu                                                                                                 | – głosowo interpretuje wiersz<br>– ustosunkowuje się do światopoglądu osoby mówiącej<br>– omawia funkcje środków językowych<br>– omawia motyw przemijania, przywołując inne utwory z nim związane<br>– na podstawie tekstu formułuje życiowe rady                                                                               | – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem znaczeń metaforycznych oraz języka utworu |
| Konrad Swinarski, inscenizacja <i>Dziadów</i> Adama Mickiewicza (spektakl teatralny) | – uważnie ogląda spektakl<br>– wymienia podstawowe tworzywa teatru<br>– wypowiada się na temat rozwiązań inscenizacyjnych<br>– wypowiada się na temat gry aktorskiej<br>– wypowiada się na temat nastroju spektaklu<br>– pisze prostą recenzję obejrzanego spektaklu | – w czasie oglądania spektaklu zwraca uwagę na jego istotne fragmenty<br>– wymienia tworzywa teatru<br>– wskazuje interesujące rozwiązania inscenizacyjne<br>– wstępnie omawia grę aktorską<br>– określa nastrój spektaklu<br>– pisze recenzję obejrzanego spektaklu | – wstępnie porównuje spektakl z literackim tekstem dramatu<br>– wyjaśnia, co to znaczy, że teatr jest sztuką wielotworzywową<br>– omawia rozwiązania inscenizacyjne<br>– omawia grę aktorską<br>– wskazuje środki budowania nastroju<br>– pisze ciekawą recenzję obejrzanego spektaklu | – wskazuje różnice między inscenizacją a tekstem literackim dramatu<br>– omawia specyfikę teatru jako sztuki wielotworzywowej<br>– ocenia rozwiązania inscenizacyjne<br>– ocenia grę aktorską<br>– omawia środki budowania nastroju<br>– pisze recenzję obejrzanego spektaklu, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi | – samodzielnie analizuje i interpretuje spektakl ze szczególnym uwzględnieniem środków wyrazu teatralnego              |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                        | Wymagania                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                      | ocena dopuszczająca                                                                                                                                             | ocena dostateczna                                                                                                                                               | ocena dobra                                                                                                                                                                                           | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                     | ocena celująca                                                                                                                              |
|                                                                                      | Uczeń                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                             |
| Wirtualny spacer: reklamy uczniów                                                    | – we wskazanej formie przygotowuje prostą reklamę pożądaných zachowań społecznych                                                                               | – we wskazanej formie przygotowuje reklamę pożądaných zachowań społecznych                                                                                      | – w wybranej przez siebie formie przygotowuje ciekawą reklamę pożądaných zachowań społecznych                                                                                                         | – w wybranej przez siebie formie przygotowuje ciekawą reklamę pożądaných zachowań społecznych (propagującą aktywność społeczną)                                                                        | – w wybranej przez siebie formie przygotowuje oryginalną, twórczą reklamę pożądaných zachowań społecznych (propagującą aktywność społeczną) |
| Nasze projekty: przygotowanie akcji na rzecz potrzebujących, relacja z jej przebiegu | – w miarę swoich możliwości bierze udział w przygotowaniu akcji na rzecz potrzebujących, opowiada swoimi słowami o jej przebiegu                                | – bierze udział w przygotowaniu akcji na rzecz potrzebujących, tworzy prostą relację z jej przebiegu                                                            | – bierze czynny udział w przygotowaniu akcji na rzecz potrzebujących, przedstawia relację z jej przebiegu                                                                                             | – kieruje akcją na rzecz potrzebujących, relacjonuje wyczerpująco jej przebieg                                                                                                                         | – przedstawia projekty akcji na rzecz potrzebujących, planuje i organizuje, a następnie w atrakcyjny sposób relacjonuje jej przebieg        |
| W obronie wolności                                                                   |                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                             |
| Adam Mickiewicz<br><i>Śmierć pułkownika</i>                                          | – czyta tekst ze zrozumieniem<br>– zna termin <i>heroizacja</i><br>– opowiada swoimi słowami o śmierci Pułkownika<br>– wyjaśnia, co zaskakuje czytelnika utworu | – w czasie lektury korzysta z przypisów<br>– wyjaśnia, na czym polega heroizacja<br>– wyjaśnia, co to jest <i>ars bene moriendi</i><br>– wie, co to jest puenta | – odtwarza treść własnymi słowami<br>– wskazuje elementy heroizacji w utworze<br>– wyjaśnia, dlaczego w przypadku śmierci bohatera można mówić o <i>ars bene moriendi</i><br>– wyjaśnia puentę utworu | – formułuje temat i określa problematykę utworu<br>– wyjaśnia, czemu służy heroizacja zastosowana w utworze<br>– wyjaśnia funkcję motywu <i>ars bene moriendi</i><br>– omawia funkcję puenty w utworze | – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem kreacji bohatera literackiego i intencji tekstu                 |
| Adam Mickiewicz<br><i>Reduta Ordon</i>                                               | – wyodrębnia z tekstu wydarzenia                                                                                                                                | – zapisuje w punktach przebieg bitwy                                                                                                                            | – opowiada przebieg bitwy                                                                                                                                                                             | – omawia układ wydarzeń w utworze                                                                                                                                                                      | – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym                                                                                |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena celująca                                                                                                                                                                      |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                     |
|                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia podstawowe środki językowe, za pomocą których zostały przedstawione walczące strony</li> <li>dostrzega nawiązania do historii Polski</li> <li>wskazuje fragmenty przedstawiające cara</li> <li>wskazuje fragmenty o charakterze dynamicznym</li> <li>dostrzega elementy symboliczne</li> <li>zna termin <i>legenda literacka</i></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>wskazuje i nazywa środki językowe, za pomocą których zostały przedstawione walczące strony</li> <li>wskazuje nawiązania do historii Polski</li> <li>ustala, jak został przedstawiony car</li> <li>wymienia środki językowe dynamizujące wypowiedź</li> <li>wskazuje elementy symboliczne</li> <li>wie, na czym polega legenda literacka</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>omawia językowe sposoby pokazania walczących stron</li> <li>omawia nawiązania do historii Polski</li> <li>rozpoznaje ironię w sposobie przedstawiania cara</li> <li>omawia sposoby dynamizacji wypowiedzi</li> <li>omawia elementy symboliczne</li> <li>wyjaśnia, na czym polega legenda literacka</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>omawia funkcję użytych środków językowych</li> <li>wyjaśnia, w jakim celu zostały wykorzystane nawiązania do historii Polski</li> <li>określa cel zastosowania ironii</li> <li>komentuje dynamizację wypowiedzi w odniesieniu do jej treści</li> <li>wyjaśnia znaczenia związane z elementami symbolicznymi</li> <li>wyjaśnia, w jakim celu poeta wykreował legendę literacką</li> </ul> | uwzględnieniem językowych sposobów obrazowania i znaczeń symbolicznych                                                                                                              |
| Melchior Wańkowicz <i>Ziele na kraterze</i>                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>przedstawia swoje pierwsze wrażenia po przeczytaniu tekstu</li> <li>odtwarza główne informacje na temat powstania warszawskiego</li> <li>opowiada o wybranej parze bohaterów</li> <li>nazywa podstawowe wartości ukazane w utworze</li> </ul>                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>opowiada o swoich uczuciach wywołanych lekturą tekstu</li> <li>porządkuje informacje na temat powstania warszawskiego</li> <li>omawia działania bohaterów</li> <li>wypowiada się na temat wartości ważnych dla bohaterów</li> </ul>                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, do jakich refleksji skłania lektura tekstu</li> <li>przedstawia w formie mapy mentalnej informacje na temat powstania warszawskiego</li> <li>ocenia postawy bohaterów</li> <li>wyjaśnia, co łączy młodych powstańców z bohaterami <i>Reduty Ordo</i> i <i>Śmierci pułkownika</i></li> </ul>         | <ul style="list-style-type: none"> <li>wstępnie ocenia tekst</li> <li>na podstawie tekstu opowiada o realiach powstania warszawskiego</li> <li>wyjaśnia znaczenia zawarte w metaforze <i>ziele na kraterze</i></li> <li>wyjaśnia, jak współcześnie można okazywać uczucia wobec ojczyzny</li> </ul>                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów i reprezentowanych przez nich wartości</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                                                      | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                    | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                      | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                    | ocena dobra                                                                                                                                                                                                               | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                       |
|                                                                                                                    | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Pomniki: Grunwaldzki w Krakowie, Obrońców Wybrzeża na Westerplatte, Poległych Stoczniowców w Gdańsku (reprodukcje) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia wstępne wrażenia wywołane obejrzanymi reprodukcjami</li> <li>– wymienia elementy pomników na reprodukcjach</li> <li>– dostrzega związek między obejrzanymi pomnikami a tekstami Mickiewicza i Wańkowicza</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada o swoich wrażeniach wywołanych obejrzanymi reprodukcjami</li> <li>– omawia elementy pomników na reprodukcjach</li> <li>– zestawia obejrzone pomniki z tekstami Mickiewicza i Wańkowicza</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada o pomnikach, które zna</li> <li>– porównuje obejrzone pomniki</li> <li>– wyjaśnia, jakie związki łączą obejrzone pomniki z tekstami Mickiewicza i Wańkowicza</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia cele, jakim służy stawianie pomników</li> <li>– wskazuje podobieństwa i różnice zachodzące między obejrzanymi pomnikami</li> <li>– interpretuje znaczenia wynikające z pomników w kontekście tekstów Mickiewicza i Wańkowicza</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– w wybranej przez siebie formie prezentuje pomniki tworzące określony cykl tematyczny, omawia wynikające z nich znaczenia, komentuje sposób wykorzystania środków artystycznych</li> </ul>                   |
| Wirtualny spacer: uczniowskie filmy                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zbiera najważniejsze informacje o osobach szczególnie zasłużonych dla ojczyzny</li> <li>– korzystając z pomocy, nagrywa krótki film</li> </ul>                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zbiera informacje o osobach szczególnie zasłużonych dla ojczyzny</li> <li>– nagrywa krótki film</li> </ul>                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zbiera ciekawe informacje o osobach szczególnie zasłużonych dla ojczyzny</li> <li>– nagrywa film</li> </ul>                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zbiera bogate informacje o osobach szczególnie zasłużonych dla ojczyzny</li> <li>– nagrywa ciekawy film</li> </ul>                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie zbiera, selekcjonuje i porządkuje informacje o osobach szczególnie zasłużonych dla ojczyzny</li> <li>– nagrywa interesujący materiał, w którym wykorzystuje środki języka filmowego</li> </ul> |
| Nasze projekty: przedstawienie miejsc pamięci związane z walką o wolność w różnych epokach historycznych           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia miejsca pamięci związane z walką o wolność w okolicy, w której mieszka</li> </ul>                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada o miejscach pamięci związanych z walką o wolność w okolicy, w której mieszka</li> </ul>                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– w wybranej formie przedstawia miejsca pamięci związane z walką o wolność w okolicy, w której mieszka</li> </ul>                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– w ciekawy sposób przedstawia miejsca pamięci związane z walką o wolność w okolicy, w której mieszka</li> </ul>                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– w atrakcyjny sposób przedstawia miejsca pamięci związane z walką o wolność w okolicy, w której mieszka; zwraca szczególną uwagę na</li> </ul>                                                               |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena celująca                                                                                                                                                                            |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                           |
|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | postacie i wydarzenia z tym związane                                                                                                                                                      |
| Meandry uczuć                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                           |
| Juliusz Słowacki<br><i>Balladyna</i>                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, że utwór jest dramatem</li> <li>– porządkuje wydarzenia w wybranym wątku</li> <li>– wypowiada się na temat bohaterów</li> <li>– podaje przykłady elementów realistycznych i fantastycznych</li> <li>– dostrzega baśniowe i legendarne nawiązania</li> <li>– wymienia wartości, o których jest mowa w dramacie</li> <li>– zna pojęcie tragizmu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przypomina cechy dramatu jako rodzaju literackiego</li> <li>– wymienia wątki utworu</li> <li>– charakteryzuje bohaterów</li> <li>– wymienia elementy realistyczne i fantastyczne</li> <li>– wskazuje baśniowe i legendarne nawiązania</li> <li>– nazywa wartości ważne dla bohaterów</li> <li>– przypomina, na czym polega tragizm</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, dlaczego utwór jest dramatem</li> <li>– omawia relacje między wątkami</li> <li>– dokonuje charakterystyki porównawczej</li> <li>– omawia związki między elementami realistycznymi i fantastycznymi</li> <li>– omawia rolę baśniowych i legendarnych nawiązań</li> <li>– wypowiada się na temat sposobów osiągania wartości przez bohaterów</li> <li>– omawia źródła tragizmu w utworze</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zestawia utwór z innymi znanymi dramataми</li> <li>– omawia fabułę dramatu</li> <li>– charakteryzuje i ocenia bohaterów</li> <li>– omawia konwencję pokazywania świata w dramacie</li> <li>– interpretuje znaczenia wynikające z baśniowych i legendarnych nawiązań</li> <li>– ocenia sposoby osiągania wartości przez bohaterów</li> <li>– interpretuje utwór jako tragedię</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje dramat ze szczególnym uwzględnieniem konwencji prezentowania świata oraz warstwy aksjologicznej</li> </ul> |
| Ewa Nowak<br><i>Drzazga</i><br>(fragmenty)                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada o relacjach między bohaterkami</li> <li>– opowiada o przebiegu konfliktu między siostrami</li> <li>– dostrzega metaforykę tytułu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia relacje między bohaterkami</li> <li>– wyjaśnia, na czym polegał konflikt między siostrami</li> <li>– wyjaśnia tytułową metaforę</li> </ul>                                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– ocenia relacje między bohaterkami</li> <li>– omawia źródła i przebieg konfliktu między siostrami</li> <li>– łączy tytułową metaforę z problematyką utworu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia motywy postępowania bohaterek wpływające na relacje między nimi</li> <li>– przedstawia źródła, istotę, przebieg i skutki konfliktu między siostrami</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem relacji międzyludzkich</li> </ul>                                      |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja     | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                   | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                         | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                        | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ocena celująca                                                                                                                                                                           |
|                                                                   | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                          |
|                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia pomysły, jak można by rozwiązać konflikt między siostrami</li> <li>– ze zrozumieniem czyta definicję stylu potocznego</li> </ul>                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– proponuje sposoby rozwiązania konfliktu między bohaterkami</li> <li>– odtwarza wiadomości na temat stylu potocznego</li> </ul>                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– formułuje rady, których można by udzielić bohaterkom</li> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się styl potoczny</li> </ul>                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– łączy tytułową metaforę z własnymi doświadczeniami życiowymi</li> <li>– wciela się w rolę negocjatora, pomagającego rozwiązać konflikt</li> <li>– wskazuje w tekście przykłady stylu potocznego, wyjaśnia jego funkcję</li> </ul>                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                          |
| Andrzej Pągowski, plakat do <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje plakat wśród innych tekstów kultury</li> <li>– wymienia znaki plastyczne plakatu</li> <li>– dostrzega związek plakatu z dramatem Słowackiego</li> <li>– pisze proste zaproszenie na spektakl</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazuje specyficzne cechy plakatu jako tekstu kultury</li> <li>– wymienia i omawia znaki plastyczne plakatu</li> <li>– wymienia postaci i wydarzenia dramatu, z którymi kojarzy się plakat</li> <li>– pisze zaproszenie na spektakl</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia specyficzne cechy plakatu jako tekstu kultury</li> <li>– wskazuje elementy o znaczeniu symbolicznym</li> <li>– omawia związek plakatu z problematyką utworu Słowackiego</li> <li>– pisze oryginalne zaproszenie na spektakl</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia swój stosunek do plakatu jako dzieła sztuki plastycznej</li> <li>– omawia symboliczne sensy związane ze znakami plastycznymi plakatu</li> <li>– prezentuje rozwiniętą wypowiedź na temat związków plakatu z problematyką dramatu Słowackiego</li> <li>– pisze zaproszenie na spektakl, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje plakat ze szczególnym uwzględnieniem metaforyki i plastycznych środków wyrazu</li> </ul>                  |
| Wirtualny spacer: plakaty teatralne uczniów                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– projektuje prosty plakat, korzystając ze wskazanego programu internetowego</li> </ul>                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– projektuje plakat, korzystając ze wskazanego programu internetowego</li> </ul>                                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– projektuje ciekawy plakat, korzystając z programu internetowego</li> </ul>                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– projektuje plakat zawierający treści metaforyczne, korzystając z programu internetowego</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– korzystając z programu internetowego, projektuje oryginalny plakat, zawierający ciekawe rozwiązania plastyczne i treści metaforyczne</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Nasze projekty: inscenizacja fragmentów dramatu               | – w miarę swoich możliwości uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji fragmentów dramatu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | – bierze udział w przygotowaniu inscenizacji fragmentów dramatu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | – bierze aktywny udział w przygotowaniu inscenizacji fragmentów dramatu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | – twórczo uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji fragmentów dramatu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | – opracowuje inscenizację fragmentów dramatu, rozdziela zadania, czuwa nad przebiegiem pracy zespołu                                                                                                                                                              |
| Pokonać bariery                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Aleksander Fredro<br><i>Zemsta</i>                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje utwór jako dramat</li> <li>– wymienia podstawowe elementy świata przedstawionego</li> <li>– porządkuje wydarzenia w wybranym wątku</li> <li>– charakteryzuje wybranego bohatera</li> <li>– przypomina części akcji dramatu</li> <li>– mówi, co go śmieszy w utworze</li> <li>– wskazuje sceny, które go zainteresowały</li> <li>– odczytuje głośno wybrany monolog z dramatu</li> <li>– pisze prostą charakterystykę porównawczą bohaterów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przypomina cechy dramatu jako rodzaju literackiego</li> <li>– wymienia elementy świata przedstawionego</li> <li>– wymienia wątki utworu</li> <li>– charakteryzuje główne postaci utworu</li> <li>– przyporządkowuje częściom akcji dramatu właściwe wydarzenia</li> <li>– wymienia elementy komiczne</li> <li>– proponuje rozwiązania inscenizacyjne wybranych scen</li> <li>– pięknie odczytuje wybrany monolog dramatu</li> <li>– pisze charakterystykę porównawczą bohaterów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– udowadnia, że utwór jest dramatem</li> <li>– omawia elementy świata przedstawionego</li> <li>– ustala relacje między wątkami utworu</li> <li>– charakteryzuje bohaterów</li> <li>– omawia rozwój akcji dramatu</li> <li>– wskazuje przykłady komizmu postaci, sytuacji, języka</li> <li>– dopisuje do wybranej sceny didaskalia</li> <li>– interpretuje głosowo wybrany monolog dramatu</li> <li>– pisze rozwiniętą charakterystykę porównawczą bohaterów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zestawia utwór z innymi znanymi dramatami</li> <li>– wypowiada się na temat sposobu pokazania elementów świata przedstawionego</li> <li>– omawia wszystkie wątki utworu</li> <li>– dokonuje charakterystyki porównawczej Cześnika i Rejenta</li> <li>– omawia konstrukcję akcji dramatu</li> <li>– omawia komizm utworu</li> <li>– dopisuje do wybranej sceny funkcjonalne didaskalia</li> <li>– stara się aktorsko interpretować wybrany monolog dramatu</li> <li>– pisze oryginalną, rozwiniętą charakterystykę porównawczą bohaterów, uwzględnia ocenę bohaterów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje dramat ze szczególnym uwzględnieniem kategorii komizmu</li> <li>– pisze ciekawą charakterystykę porównawczą bohaterów, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> </ul> |



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja     | Wymagania                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                   | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                            | ocena dostateczna                                                                                                                                                                            | ocena dobra                                                                                                                                                                                                | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                    | ocena celująca                                                                                                                                                     |
|                                                                   | Uczeń                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                    |
| Beata Ostrowicka<br><i>Zła dziewczyna</i><br>(fragmenty)          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza informacje z tekstu</li> <li>– przedstawia bohaterkę</li> <li>– opowiada o konflikcie rodzinnym</li> </ul>                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porządkuje informacje z tekstu</li> <li>– charakteryzuje bohaterkę</li> <li>– ocenia zachowanie ojca</li> </ul>                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia informacje z tekstu</li> <li>– przedstawia relacje bohaterki z członkami rodziny</li> <li>– przedstawia przebieg konfliktu w rodzinie bohaterki</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada o życiu bohaterki</li> <li>– ocenia relacje bohaterki z członkami rodziny</li> <li>– formułuje rady dla bohaterki</li> </ul>                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje dramat ze szczególnym uwzględnieniem relacji międzyludzkich</li> </ul>              |
| Banksy, rysunki na murze między Izraelem a Palestyną (street art) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje wytwory sztuki ulicznej</li> <li>– wypowiada się na temat obejrzanych dzieł</li> <li>– podaje związki frazeologiczne z rzeczownikiem <i>mur</i></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wypowiada się na temat wytworów sztuki ulicznej</li> <li>– nadaje tytuły obrazom</li> <li>– wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia cechy sztuki ulicznej</li> <li>– wyjaśnia, co łączy obejrzone obrazy</li> <li>– omawia symbolikę muru</li> </ul>                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia swój stosunek do wytworów sztuki ulicznej</li> <li>– wyjaśnia metaforyczne znaczenia dzieł</li> <li>– omawia symbolikę muru, przywołując utwory zawierające ten motyw</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje dzieła ze szczególnym uwzględnieniem wizualnych środków perswazyjnych</li> </ul>    |
| Wirtualny spacer: projekt graffiti                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje prosty projekt graffiti</li> </ul>                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje projekt graffiti</li> </ul>                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje ciekawy projekt graffiti</li> </ul>                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje ciekawy, oryginalny projekt graffiti</li> </ul>                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje twórczy projekt graffiti o znaczeniach metaforycznych</li> </ul>                                             |
| Nasze projekty: animacja                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje prostą animację inspirowaną losami osoby, która pokonała życiowe bariery</li> </ul>                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje animację inspirowaną losami osoby, która pokonała życiowe bariery</li> </ul>                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje ciekawą animację inspirowaną losami osoby, która pokonała życiowe bariery</li> </ul>                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje ciekawą, oryginalną graficznie animację inspirowaną losami osoby, która pokonała życiowe bariery</li> </ul>                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje twórczą, oryginalną plastycznie animację inspirowaną losami osoby, która pokonała życiowe bariery</li> </ul> |
| Jaką siłę ma słowo?                                               |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                    |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ocena celująca                                                                                                                                                                                         |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                        |
| Cyprian Norwid<br><i>Ogólniki, Moja piosnka II</i>            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzega obrazy poetyckie w wierszach</li> <li>– wie, że niektóre elementy mają znaczenia symboliczne</li> <li>– wskazuje wersy ujawniające osobę mówiącą</li> <li>– wskazuje wersy, w których jest mowa o wartościach</li> <li>– czyta ze zrozumieniem definicję motywu arkadyjskiego</li> <li>– wie, co to jest neologizm</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyodrębnia obrazy poetyckie</li> <li>– wymienia elementy symboliczne</li> <li>– rozpoznaje osobę mówiącą</li> <li>– nazywa wartości</li> <li>– rozpoznaje motyw arkadyjski</li> <li>– wskazuje neologizmy</li> <li>– rozróżnia ich rodzaje</li> </ul>               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia zawartość treściową obrazów poetyckich</li> <li>– wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych</li> <li>– charakteryzuje osobę mówiącą</li> <li>– omawia wartości ważne dla osoby mówiącej</li> <li>– omawia sposób kreowania świata w utworze</li> </ul>                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia relacje łączące obrazy poetyckie</li> <li>– omawia symboliczną warstwę tekstów</li> <li>– omawia życiową postawę osoby mówiącej</li> <li>– ustosunkowuje się do wartości, o których mówi osoba mówiąca</li> <li>– omawia funkcje neologizmów w kreowaniu świata w utworach</li> </ul>                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwory ze szczególnym uwzględnieniem poetyckiego obrazowania, znaczeń symbolicznych i formalnego nowatorstwa</li> </ul> |
| Henryk Sienkiewicz<br><i>Latarnik</i>                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje utwory epickie wśród innych rodzajów literackich</li> <li>– wie, że <i>Latarnik</i> jest nowelą</li> <li>– opowiada o głównych wydarzeniach z życia bohatera</li> <li>– wie, na czym polega retrospekcja</li> <li>– nazywa najważniejsze cechy bohatera</li> <li>– nazywa uczucia bohatera</li> </ul>                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna cechy utworów epickich</li> <li>– wymienia główne cechy noweli</li> <li>– opowiada o losach bohatera</li> <li>– wskazuje retrospekcje w utworze</li> <li>– nazywa cechy charakteru bohatera</li> <li>– wyjaśnia, czym były wywołane uczucia bohatera</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia cechy utworów epickich</li> <li>– wyjaśnia, dlaczego utwór jest nowelą</li> <li>– komentuje i ocenia losy bohatera</li> <li>– wyjaśnia, co zostało przedstawione za pomocą retrospekcji</li> <li>– charakteryzuje bohatera</li> <li>– omawia stany emocjonalne bohatera</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, na czym polega epickość utworu</li> <li>– wyjaśnia, czym wyróżnia się nowela spośród innych gatunków epickich</li> <li>– wyjaśnia czy losy bohatera można uznać za tragiczne</li> <li>– wyjaśnia funkcje retrospekcji</li> <li>– dokonuje pełnej charakterystyki bohatera</li> <li>– komentuje stany emocjonalne bohatera z perspektywy jego życiowych przeżyć</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem roli literatury w życiu człowieka</li> </ul>                                        |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                                | Wymagania                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                              | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                      | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                        | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                    | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                | ocena celująca                                                                                                                                                 |
|                                                                                              | Uczeń                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                |
|                                                                                              | – pisze prostą recenzję utworu literackiego                                                                                                                                                                              | – pisze recenzję utworu literackiego                                                                                                                                                                                     | – pisze wyczerpującą recenzję utworu literackiego                                                                                                                                                                              | – pisze recenzję książki, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                |
| Marcin Wandałowski<br><i>Nasz język – łączy czy dzieli</i><br>(rozmowa z Jerzym Bralczykiem) | – odróżnia wywiad od innych wypowiedzi publicystycznych<br>– wie, czego dotyczy wywiad<br>– zna podstawowe składniki aktu komunikacji językowej<br>– wydobywa z tekstu informacje dotyczące zmian we współczesnym języku | – wie, czym cechuje się wywiad jako wypowiedź publicystyczna<br>– formułuje temat wywiadu<br>– wie, na czym polega komunikacja językowa<br>– odtwarza własnymi słowami informacje dotyczące zmian we współczesnym języku | – omawia cechy wywiadu jako wypowiedzi publicystycznej<br>– odtwarza główne myśli wypowiedzi rozmówcy<br>– omawia poszczególne składniki aktu komunikacji językowej<br>– omawia zmiany językowe, o których jest mowa w tekście | – wyjaśnia, dlaczego tekst reprezentuje wywiad jako wypowiedź publicystyczną<br>– ustosunkowuje się do wypowiedzi rozmówcy<br>– omawia akt komunikacji językowej<br>– uzupełnia własnymi spostrzeżeniami informacje z tekstu na temat zmian w języku współczesnym | – samodzielnie interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem refleksji na temat roli języka w łączeniu ludzi                                                |
| Wirtualny spacer: spoty reklamowe uczniów                                                    | – odróżnia spot reklamowy od innych wytworów reklamy<br>– korzystając z pomocy, przygotowuje prosty spot reklamowy o Polsce                                                                                              | – wie, co to jest spot reklamowy<br>– przygotowuje prosty spot reklamowy o Polsce                                                                                                                                        | – omawia cechy spotu reklamowego<br>– przygotowuje spot reklamowy o Polsce                                                                                                                                                     | – wyjaśnia mechanizm działania spotu reklamowego<br>– przygotowuje ciekawy spot reklamowy o Polsce                                                                                                                                                                | – wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o mechanizmach rządzących oddziaływaniem spotu reklamowego i tworzy oryginalny spot reklamowy o wyraźnej roli perswazyjnej |
| Nasze projekty: konkurs <i>Ożywić zużyte słowa</i>                                           | – podaje przykłady kilku słów, które wyszły z użycia                                                                                                                                                                     | – korzystając z odpowiednich słowników, podaje przykłady słów, które wyszły z użycia                                                                                                                                     | – uzasadnia swój wybór słów, które warto przywrócić do użytku                                                                                                                                                                  | – bierze czynny udział w przygotowaniu konkursu związanego ze słowami, które wyszły z użycia                                                                                                                                                                      | – przygotowuje i przeprowadza konkurs związany ze słowami, które wyszły z użycia                                                                               |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Rycerski świat                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Henryk Sienkiewicz<br><i>Krzyżacy</i>                         | <ul style="list-style-type: none"><li>– wie, że utwór należy do powieści historycznych</li><li>– podaje po jednym przykładzie elementu historycznego i fikcyjnego w powieści</li><li>– przypomina, co to jest wątek</li><li>– krótko charakteryzuje wybranego bohatera</li><li>– wie, kiedy bohater jest postacią dynamiczną</li><li>– wymienia podstawowe obyczaje rycerskie</li><li>– wie, co to jest archaizm</li><li>– określa temat obrazu <i>Matejki</i></li><li>– proponuje obsadę aktorską głównych ról do przygotowywanej ekranizacji</li><li>– pisze krótkie streszczenie wybranego wątku</li><li>– tworzy krótki list i opis postaci</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– wyjaśnia, czym cechują się powieści historyczne</li><li>– wskazuje przykłady elementów historycznych i fikcyjnych</li><li>– wymienia wątki utworu</li><li>– charakteryzuje wybranego bohatera</li><li>– wyjaśnia, kiedy bohater jest postacią dynamiczną</li><li>– wymienia obyczaje rycerskie</li><li>– wskazuje w tekście różne rodzaje archaizmów</li><li>– zestawia opis bitwy z dziełem malarskim</li><li>– proponuje obsadę aktorską kilku ról do przygotowywanej ekranizacji</li><li>– pisze streszczenie wybranego wątku</li><li>– tworzy list i opis postaci</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– wyjaśnia, dlaczego utwór należy do powieści historycznych</li><li>– określa zasadę łączenia elementów historycznych i fikcyjnych</li><li>– omawia układ wątków utworu</li><li>– dokonuje charakterystyki porównawczej wybranych bohaterów</li><li>– wskazuje bohaterów dynamicznych</li><li>– krótko opowiada o obyczajach rycerskich</li><li>– wyjaśnia, po co są stosowane archaizmy w utworze</li><li>– wskazuje podobieństwa w opisie bitwy i jej przedstawieniu malarskim</li><li>– proponuje obsadę aktorską do przygotowywanej ekranizacji</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– podaje różne przykłady powieści historycznych</li><li>– określa relacje między elementami historycznymi i fikcyjnymi</li><li>– przedstawia przebieg wybranego wątku</li><li>– dokonuje wyczerpującej charakterystyki porównawczej wybranych bohaterów</li><li>– wyjaśnia, kto i dlaczego jest bohaterem dynamicznym</li><li>– opowiada o obyczajach rycerskich</li><li>– wyjaśnia rolę archaizmów w języku utworu</li><li>– porównuje środki języka literackiego i malarskiego w opisie bitwy</li><li>– uzasadnia obsadę aktorską do przygotowywanej ekranizacji</li><li>– pisze streszczenie wątku zgodnie z wszystkimi wymogami tej formy wypowiedzi</li><li>– tworzy ciekawy list i plastyczny opis postaci</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– zestawia powieść z filmem, dokonuje ich porównania</li><li>– przedstawia prezentację dotyczącą wybranego problemu utworu</li><li>– tworzy list i opis postaci, zachowując wszystkie wymogi tych form wypowiedzi</li></ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | ocena celująca                                                                                                                              |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                             |
|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– pisze wyczerpujące streszczenie wybranego wątku</li> <li>– tworzy rozwinięty list i wyczerpujący opis postaci</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                             |
| Jarosław Grzędowicz <i>Pan Lodowego Ogrodu</i> (fragmenty)    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza podstawowe informacje na temat krainy przedstawionej we fragmencie</li> <li>– opowiada o misji, którą wykonuje główny bohater</li> <li>– wstępnie przedstawia przeżycia, jakich doznałby podczas spotkania z mieszkańcami obcej planety</li> <li>– ma świadomość, że w tekście znajdują się nawiązania do średniowiecza</li> <li>– wie, co to jest fantastyka literacka i rozpoznaje teksty fantasy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza informacje na temat krainy przedstawionej we fragmencie</li> <li>– wyjaśnia na czym polega misja, którą wykonuje główny bohater</li> <li>– odtwarza argumenty, które zadecydowały o wyborze Vuka do spełnienia misji</li> <li>– opisuje przeżycia, jakich doznałby podczas spotkania z mieszkańcami obcej planety</li> <li>– przedstawia nawiązania do średniowiecza</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega fantastyka literacka</li> <li>– rozróżnia fantastykę naukową i fantasy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porządkuje informacje na temat krainy przedstawionej we fragmencie</li> <li>– tworzy rozwiniętą wypowiedź przedstawiającą przeżycia, jakich doznałby podczas spotkania z mieszkańcami obcej planety</li> <li>– uzasadnia, co może być nawiązaniem do średniowiecza</li> <li>– wymienia przykłady elementów fantastycznych</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega fantastyka naukowa i fantasy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– barwnie opowiada o krainie przedstawionej we fragmencie</li> <li>– odtwarza i ocenia argumenty, które zadecydowały o wyborze Vuka do spełnienia misji</li> <li>– barwnie opisuje przeżycia, których doznałby podczas spotkania z mieszkańcami obcej planety</li> <li>– omawia rolę nawiązań do średniowiecza</li> <li>– zestawia fantastykę literacką z fikcją realistyczną</li> <li>– podaje przykłady literatury należącej do fantastyki naukowej i do fantasy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna całość utworu</li> <li>– w wybranej formie przedstawia specyfikę literatury fantasy</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                                  | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                           | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena celująca                                                                                                                                                                                         |
|                                                                                                | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                        |
| Rodolphe Jaquette, Bernard Capo <i>Krzyżacy. 1. W cieniu czarnych kniei</i> (fragment komiksu) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje powieść Sienkiewicza jako źródło komiksu</li> <li>– wie, do czego służy dymek komiksowy</li> <li>– podaje przykład zdynamizowanego fragmentu</li> <li>– przedstawia wstępne wrażenia po obejrzeniu fragmentu komiksu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zestawia fragment komiksu z odpowiednim fragmentem powieści</li> <li>– rozróżnia podstawowe rodzaje dymków komiksowych</li> <li>– wskazuje fragmenty zdynamizowane</li> <li>– prezentuje swoje wrażenia po obejrzeniu fragmentu komiksu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porównuje fragment komiksu z odpowiednim fragmentem powieści</li> <li>– zna różne rodzaje dymków komiksowych</li> <li>– omawia dynamiczne fragmenty komiksu</li> <li>– przedstawia swoją ocenę fragmentu komiksu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porównuje fragment komiksu z odpowiednim fragmentem powieści, wskazując podobieństwa i różnice</li> <li>– łączy różne rodzaje dymków z rodzajem tekstu w komiksie</li> <li>– wyjaśnia, jak zostały osiągnięte efekty dynamizmu</li> <li>– ocenia i wartościuje fragment komiksu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia wybrany przez siebie komiks, omawia jego problematykę i warstwę plastyczną, ocenia go</li> </ul>                                                  |
| Wirtualny spacer: komiks wykonany przez uczniów                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– pod kierunkiem nauczyciela tworzy prosty komiks o przygodach wybranego rycerza rzeczywistego lub fikcyjnego</li> <li>– przedstawia swoją pracę</li> </ul>                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy prosty komiks o przygodach wybranego rycerza rzeczywistego lub fikcyjnego</li> <li>– prezentuje swoją pracę</li> <li>– objaśnia zastosowane rozwiązania formalne</li> </ul>                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy ciekawy komiks o przygodach wybranego rycerza rzeczywistego lub fikcyjnego</li> <li>– stara się stosować ciekawe rozwiązania formalne</li> <li>– omawia efekty swojej pracy.</li> </ul>                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy ciekawy komiks o przygodach wybranego rycerza rzeczywistego lub fikcyjnego</li> <li>– dynamizuje akcję, stosuje ciekawe rozwiązania formalne</li> <li>– wykorzystuje urozmaicony tekst</li> </ul>                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy oryginalny komiks, stosując różnorodne środki słowne i plastyczne</li> <li>– prezentuje swoją pracę i uzasadnia funkcję wybranych rozwiązań</li> </ul> |
| Nasze projekty: ideały rycerskie we współczesnym świecie                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– w prostej formie (np. prezentacji multimedialnej) przedstawia obecność ideałów rycerskich w dzisiejszym świecie</li> </ul>                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– w samodzielnie wybranej formie przedstawia obecność ideałów rycerskich w dzisiejszym świecie</li> </ul>                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– w atrakcyjnej formie przedstawia obecność ideałów rycerskich w dzisiejszym świecie</li> </ul>                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– w oryginalnej, funkcjonalnej formie przedstawia obecność ideałów rycerskich w dzisiejszym świecie</li> </ul>                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– w oryginalnej, funkcjonalnej formie przedstawia obecność ideałów rycerskich w dzisiejszym świecie, uzasadnia obecność wybranych środków wyrazu</li> </ul>     |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Mieć czy być?                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Karol Dickens<br><i>Opowieść wigilijna</i>                    | <ul style="list-style-type: none"><li>– zbiera informacje dotyczące głównego bohatera</li><li>– wskazuje informacje, na podstawie których można ustalić czas wydarzeń</li><li>– rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne</li><li>– wskazuje fragmenty, na podstawie których można określić emocje bohatera</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– charakteryzuje głównego bohatera</li><li>– ustala czas wydarzeń</li><li>– dzieli wydarzenia na realistyczne i fantastyczne</li><li>– nazywa emocje bohatera</li><li>– zapisuje w punktach rady dla bohatera</li></ul>                                                    | <ul style="list-style-type: none"><li>– dokonuje pełnej charakterystyki głównego bohatera</li><li>– omawia czas wydarzeń</li><li>– omawia związek wydarzeń realistycznych i fantastycznych</li><li>– nazywa emocje bohatera i wyjaśnia, czym były wywołane</li></ul>                                                 | <ul style="list-style-type: none"><li>– charakteryzuje głównego bohatera, przywołując fragmenty tekstu</li><li>– wyjaśnia znaczenie, jakie w utworze ma czas rozgrywających się wydarzeń</li><li>– określa rolę fantastyki w opowiadaniu</li><li>– wyjaśnia, z czego wynikała i na czym polegała zmiana w myśleniu i postępowaniu bohatera</li><li>– wypowiada się na temat motywów ludzkiego postępowania</li></ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"><li>– dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji tekstu</li></ul>                                                                                                                                                                      |
| Erich Fromm<br><i>Mieć czy być</i> (fragmenty)                | <ul style="list-style-type: none"><li>– czyta tekst ze zrozumieniem</li><li>– wie, że tekst ma charakter filozoficzny</li><li>– wskazuje fragmenty mówiące o dwóch postawach życiowych</li><li>– odtwarza główne poglądy autora</li><li>– wie, że tekst jest napisany stylem naukowym</li><li>– wyodrębnia akapity</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– formułuje pytania w związku z tekstem</li><li>– rozpoznaje tekst jako filozoficzny</li><li>– krótko omawia dwie postawy życiowe przedstawione w tekście</li><li>– odtwarza poglądy autora na temat sposobu życia człowieka</li><li>– zna cechy stylu naukowego</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– wyjaśnia, o czym mówi tekst</li><li>– krótko wyjaśnia, z czego wynika filozoficzny charakter tekstu</li><li>– omawia dwie postawy życiowe przedstawione w tekście</li><li>– omawia poglądy autora przedstawione w tekście</li><li>– wymienia cechy stylu naukowego</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– formułuje problematykę tekstu</li><li>– wyjaśnia, dlaczego tekst ma charakter filozoficzny</li><li>– omawia i ocenia dwie postawy życiowe przedstawione w tekście</li><li>– prezentuje swoje poglądy na temat poruszany w utworze</li><li>– na podstawie tekstu omawia cechy stylu naukowego</li><li>– omawia budowę wywodu</li><li>– świadomie odbiera tekst z uwzględnieniem środków retorycznych</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– odtwarza tok wywodu zaprezentowanego w tekście, na tej podstawie formułuje własne stanowisko wobec problemów w nim poruszanych</li><li>– analizuje kompozycję tekstu z perspektywy budowy akapitów i związków między nimi</li></ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje podstawowe środki retoryczne</li> <li>– pisze krótki list, w którym prezentuje swoje stanowisko</li> </ul>                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– formułuje treść akapitu jednym zdaniem</li> <li>– wskazuje w tekście środki retoryczne</li> <li>– pisze list, w którym popiera swoje stanowisko argumentami</li> </ul>                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje związki między akapitami</li> <li>– omawia funkcje podstawowych środków retorycznych</li> <li>– pisze list, w którym stosuje środki retoryczne</li> </ul>                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– pisze list, w który przekonuje do swoich poglądów</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie stosuje środki retoryczne w swoich wypowiedziach</li> <li>– pisze list, w którym za pomocą celowo dobranych środków prezentuje swoje stanowisko, uzasadnia je i przekonuje do niego odbiorcę</li> </ul>                                                                                                                                    |
| Plakat fundacji Arka                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje plakat wśród innych przedstawień wizualnych</li> <li>– wskazuje podstawowe elementy plakatu</li> <li>– dostrzega związek tekstu i elementów graficznych na plakacie</li> <li>– wie, kim jest wolontariusz</li> <li>– zna pojęcie filantropia</li> <li>– wie, na czym polega perswazja</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odróżnia plakat od obrazu</li> <li>– wskazuje elementy znaczące na plakacie</li> <li>– analizuje hasła znajdujące się na plakacie</li> <li>– wyjaśnia, kim jest wolontariusz</li> <li>– przedstawia prostą definicję filantropii</li> <li>– zna podstawowe środki perswazyjne</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym różni się plakat od obrazu</li> <li>– omawia przenośne znaczenie znaków graficznych</li> <li>– wypowiada się na temat swoich możliwości pracy w wolontariacie</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega filantropia</li> <li>– rozpoznaje środki perswazyjne</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazuje główne środki wyrazu plakatu</li> <li>– ocenia plakat</li> <li>– proponuje własne hasło plakatowe</li> <li>– ocenia własne możliwości pracy w wolontariacie</li> <li>– podaje przykłady działań o charakterze filantropijnym</li> <li>– omawia znaczenie i funkcję środków perswazyjnych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia specyfikę plakatu jako formy przekazu</li> <li>– ocenia skuteczność perswazyjną plakatu</li> <li>– prezentuje rozwiniętą wypowiedź na temat celu, sensu i przebiegu wolontariatu</li> <li>– omawia i ocenia działania o charakterze filantropijnym</li> <li>– świadomie i celowo stosuje środki perswazyjne w swoich wypowiedziach</li> </ul> |



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja             | Wymagania                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                           | ocena dopuszczająca                                                                                                                                 | ocena dostateczna                                                                                                                                              | ocena dobra                                                                                                                                                       | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                            | ocena celująca                                                                                                                                                                         |
|                                                                           | Uczeń                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                        |
| Wirtualny spacer: plakaty multimedialne uczniów                           | – korzystając z pomocy, tworzy plakat multimedialny<br>– przedstawia swój plakat                                                                    | – tworzy prosty plakat multimedialny<br>– opowiada o tym, co plakat przedstawia                                                                                | – tworzy plakat multimedialny<br>– opowiada o znaczących elementach przedstawionych na plakacie                                                                   | – tworzy oryginalny plakat multimedialny<br>– wyjaśnia funkcje elementów użytych na plakacie<br>– formułuje przesłanie swojego plakatu                                                                                                        | – całkowicie samodzielnie tworzy oryginalny, atrakcyjny wizualnie plakat multimedialny, eksponujący wyrażenie przyjęte przesłanie,<br>– funkcjonalnie stosuje różnorodne środki wyrazu |
| Nasze projekty: film prezentujący kandydata do nagrody za życiową postawę | – proponuje kandydata do prezentacji                                                                                                                | – uzasadnia wybór kandydata do prezentacji                                                                                                                     | – zbiera i porządkuje informacje na temat kandydata do prezentacji                                                                                                | – bierze aktywny udział w przygotowaniu filmu prezentującego kandydata do nagrody za postawę życiową                                                                                                                                          | – samodzielnie przygotowuje filmik prezentujący kandydata do nagrody za postawę życiową                                                                                                |
| Magia świata                                                              |                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                        |
| Bolesław Leśmian <i>Dziewczyna</i>                                        | – wie, że utwór jest balladą<br>– dostrzega mieszanie realizmu z fantastyką<br>– rozpoznaje narratora w utworze<br>– dostrzega neologizmy w tekście | – wymienia cechy ballady jako gatunku<br>– wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne<br>– przypomina, kim jest narrator w utworze<br>– wskazuje neologizmy | – wyjaśnia, dlaczego utwór jest balladą<br>– omawia elementy realistyczne i fantastyczne<br>– omawia postawę narratora<br>– omawia budowę i znaczenie neologizmów | – omawia tekst jako balladę w kontekście innych utworów tego gatunku<br>– określa relacje między elementami realistycznymi i fantastycznymi<br>– omawia relację narratora z elementami świata przedstawionego<br>– omawia funkcję neologizmów | – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem zawartej w nim wizji świata                                                                                |
| Bolesław Leśmian <i>Wczesnym rankiem,</i>                                 | – wie, że utwór należy do liryki bezpośredniej                                                                                                      | – rozpoznaje utwór jako należący do liryki bezpośredniej                                                                                                       | – wyjaśnia, dlaczego utwór należy do liryki bezpośredniej                                                                                                         | – omawia tekst jako utwór należący do liryki bezpośredniej                                                                                                                                                                                    | – dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji wierszy                                                                                                                                |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                 | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena celująca                                                                                                                                       |
|                                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                      |
| <i>Tęcza</i>                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzega składniki poetyckiego krajobrazu</li> <li>– dostrzega środki języka malarskiego</li> </ul>                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia składniki poetyckiego krajobrazu</li> <li>– wskazuje środki języka malarskiego</li> <li>– dostrzega ożywienie</li> <li>– wyodrębnia obrazy poetyckie</li> <li>– omawia postawę wobec natury przedstawioną w wierszu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisuje krajobraz zaprezentowany w wierszu</li> <li>– omawia zawartość obrazów poetyckich</li> <li>– omawia środki języka malarskiego</li> <li>– wskazuje ożywienie</li> </ul>                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– określa relacje między elementami utworu</li> <li>– omawia funkcję obrazów poetyckich</li> <li>– omawia funkcję ożywienia</li> <li>– ocenia postawy pokazane w utworze</li> </ul>                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                      |
| Aleksander Minorski<br><i>Ikar znad Dunajca</i><br>(fragmenty)                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przypomina postać Ikara z mitu</li> <li>– wie, że tekst jest opowieścią biograficzną</li> <li>– wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego</li> <li>– wskazuje fragmenty opisujące emocje i przeżycia</li> <li>– według wzoru tworzy opis przeżyć</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– krótko przypomina treść mitu o Ikarze</li> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się opowieść biograficzna</li> <li>– porządkuje elementy świata przedstawionego</li> <li>– nazywa emocje i przeżycia</li> <li>– tworzy opis przeżyć</li> </ul>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia symbolikę postaci Ikara</li> <li>– sytuuje opowieść biograficzną na granicy literatury faktu i literatury pięknej</li> <li>– opowiada swoimi słowami o elementach świata przedstawionego</li> <li>– wskazuje i omawia źródła emocji i przeżyć</li> <li>– tworzy ciekawy opis przeżyć</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, na czym polega motyw ikaryjski w kulturze</li> <li>– wyjaśnia, dlaczego tekst jest opowieścią biograficzną</li> <li>– omawia elementy świata przedstawionego</li> <li>– omawia przeżycia i emocje bohatera w kontekście jego dokonań</li> <li>– tworzy opis przeżyć, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem oceny postawy bohatera</li> </ul> |
| Michał Głowiński, Aleksandra Okopień-Sławińska, Janusz Sławiński <i>Świat</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odróżnia realizm od fantastyki</li> <li>– zna termin <i>groteska</i></li> <li>– zna termin <i>absurd</i></li> </ul>                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wstępnie omawia realizm i fantastykę jako dwa sposoby pokazywania rzeczywistości w literaturze</li> </ul>                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, na czym polega realistyczne, a na czym fantastyczne obrazowanie świata</li> </ul>                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zestawia z sobą konwencję realistyczną i fantastyczną</li> <li>– wyjaśnia, czym jest groteska i podaje jej przykłady</li> <li>– wyjaśnia funkcje absurdu</li> </ul>                                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– analizuje i interpretuje utwory ze szczególnym uwzględnieniem konwencji literackiej</li> </ul>              |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja             | Wymagania                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                           | ocena dopuszczająca                                                                                                                                | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                  | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                   | ocena celująca                                                                                                                       |
|                                                                           | Uczeń                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                      |
| <i>przedstawiony utworu literackiego wobec rzeczywistości (fragmenty)</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozróżnia elementy świata przedstawionego w utworach literackich</li> <li>– wyodrębnia akapity</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, na czym polega groteska</li> <li>– wie, na czym polega absurd</li> <li>– wymienia elementy świata przedstawionego w utworach literackich</li> <li>– odtwarza zawartość treściową akapitów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazuje podstawowe cechy groteski</li> <li>– podaje przykłady absurdu</li> <li>– omawia elementy świata przedstawionego w utworach literackich</li> <li>– analizuje budowę akapitów</li> <li>– dostrzega problematykę tekstu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– charakteryzuje elementy świata przedstawionego w utworach literackich</li> <li>– omawia budowę akapitów</li> <li>– formułuje problematykę tekstu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– analizuje kompozycję tekstu z perspektywy budowy akapitów i związków między nimi</li> </ul> |
| Wirtualny spacer: uczniowski quiz                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– proponuje zagadnienia do pytań</li> <li>– stara się brać udział w quizie</li> </ul>                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– układa kilka pytań do quizu</li> <li>– bierze udział w quizie</li> </ul>                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– układa pytania do quizu</li> <li>– bierze czynny udział w quizie</li> </ul>                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– układa ciekawe pytania do quizu</li> <li>– bierze aktywny udział w quizie</li> </ul>                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy quiz</li> <li>– bierze aktywny udział w quizie</li> </ul>                            |
| Nasze projekty: wieczór poetycki                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– proponuje wiersze na wieczór poetycki</li> </ul>                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uzasadnia wybór wierszy na wieczór poetycki</li> </ul>                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– bierze udział w przygotowaniu wieczoru poetyckiego</li> </ul>                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przygotowuje piękną recytację wierszy na wieczór poetycki</li> </ul>                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– organizuje i przeprowadza wieczór poetycki</li> </ul>                                       |
| Sztuka optymizmu                                                          |                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                      |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                                                           | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                         | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                                                                         | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                 |
| Kazimierz Wierzyński<br><i>Zielono mam w głowie, Na łące</i>                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, o czym mówi wiersz</li> <li>– wie, na czym polega przerzutnia</li> <li>– wie, na czym polega liryka bezpośrednia</li> <li>– wie, że niektóre fragmenty mają charakter metaforyczny</li> <li>– cytuje fragmenty, na podstawie których można określić postawę życiową osoby mówiącej</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odczytuje główną myśl wiersza</li> <li>– rozpoznaje w tekście przerzutnię</li> <li>– rozpoznaje w wierszu lirykę bezpośrednią</li> <li>– wskazuje fragmenty o znaczeniu metaforycznym</li> <li>– wie, o jakiej postawie życiowej jest mowa w wierszu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– formułuje przesłanie wiersza</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega przerzutnia</li> <li>– zbiera informacje o osobie mówiącej</li> <li>– wyjaśnia znaczenia metaforyczne</li> <li>– wypowiada się na temat postawy życiowej, o której jest mowa w wierszu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wypowiada się na temat przesłania wiersza</li> <li>– określa funkcję przerzutni</li> <li>– charakteryzuje osobę mówiącą</li> <li>– wypowiada się na temat znaczeń naddanych utworu</li> <li>– przedstawia własne przemyślenia na temat postawy życiowej, o której jest mowa w wierszu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem refleksji o postawach życiowych człowieka</li> </ul>                                                        |
| Małgorzata Baranowska<br><i>Szczęście codzienne</i> (fragment <i>Tylko się rozejrzeć</i> )                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– czyta tekst ze zrozumieniem</li> <li>– wskazuje fragmenty prezentujące poglądy autorki</li> <li>– odtwarza informacje na temat źródeł szczęścia</li> </ul>                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czego dotyczy tekst</li> <li>– odtwarza poglądy autorki własnymi słowami</li> <li>– krótko wypowiada się na temat źródeł szczęścia</li> <li>– odtwarza zawartość treściową akapitów</li> </ul>                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia zawartość treściową tekstu</li> <li>– komentuje poglądy autorki</li> <li>– wypowiada się na temat źródeł szczęścia</li> <li>– analizuje budowę akapitów</li> </ul>                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– formułuje problematykę tekstu</li> <li>– ustosunkowuje się do poglądów autorki</li> <li>– tworzy rozbudowaną wypowiedź na temat źródeł szczęścia</li> <li>– omawia budowę akapitów</li> </ul>                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie interpretuje tekst i ustosunkowuje się do zawartych w nim poglądów</li> <li>– analizuje kompozycję tekstu z perspektywy budowy akapitów i związków między nimi</li> </ul> |
| Richard Carlson<br><i>Nie zadręczaj się problemami, nastolatku</i> (fragment <i>Ciesz się, że jesteś nastolatkiem</i> ) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– czyta tekst ze zrozumieniem</li> <li>– wie, w jakim celu został napisany tekst</li> <li>– wskazuje fragmenty omawiające postawę życiową</li> </ul>                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, o czym mówi tekst</li> <li>– rozpoznaje intencje tekstu</li> <li>– odtwarza własnymi słowami zawartość treściową fragmentów</li> </ul>                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia treści zawarte w tekście</li> <li>– formułuje intencje tekstu</li> <li>– omawia fragmenty dotyczące postawy życiowej</li> </ul>                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– ustosunkowuje się do treści zawartych w tekście</li> <li>– omawia intencje tekstu</li> <li>– przedstawia własne stanowisko dotyczące postawy życiowej zaprezentowanej w tekście</li> </ul>                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem omówienia i oceny postaw życiowych</li> <li>– analizuje kompozycję tekstu z perspektywy</li> </ul>                       |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                      | ocena dobra                                                                                                                                                                        | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                  | ocena celująca                                                                                                                                                        |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                       |
|                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, czym cechuje się styl potoczny</li> <li>– cytuje fragmenty zawierające życiowe rady</li> </ul>                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>dotyczących postawy życiowej</li> <li>– rozpoznaje styl potoczny</li> <li>– odtwarza życiowe rady zawarte w tekście</li> <li>– odtwarza zawartość treściową akapitów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się styl potoczny</li> <li>– omawia życiowe rady zawarte w tekście</li> <li>– analizuje budowę akapitów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia skutki zastosowania stylu potocznego</li> <li>– formułuje życiowe rady uzupełniające przesłanie tekstu</li> <li>– omawia budowę akapitów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>budowy akapitów i związków między nimi</li> </ul>                                                                              |
| Wirtualny spacer: tworzenie drzewa osobistego rozwoju         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– ma świadomość, że należy myśleć o swoim rozwoju</li> <li>– przy pomocy tworzy proste drzewo osobistego rozwoju</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– krótko wypowiada się na temat swojego rozwoju</li> <li>– tworzy proste drzewo osobistego rozwoju</li> </ul>                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wypowiada się na temat swojego rozwoju</li> <li>– tworzy drzewo osobistego rozwoju</li> </ul>                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– planuje swój osobisty rozwój</li> <li>– tworzy rozbudowane drzewo osobistego rozwoju</li> </ul>                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyczerpująco przedstawia plany swojego osobistego rozwoju</li> <li>– tworzy rozbudowane drzewo osobistego rozwoju</li> </ul> |
| Nasze projekty: sondaż wśród rówieśników                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– proponuje kilka pytań do sondażu</li> </ul>                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opracowuje zestaw pytań do sondażu</li> </ul>                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– bierze czynny udział w przeprowadzaniu sondażu</li> </ul>                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opracowuje graficznie wyniki sondażu, formułuje wnioski</li> </ul>                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie przygotowuje i przeprowadza sondaż, prezentuje jego wyniki, formułuje na ich podstawie wnioski</li> </ul>       |
| Malowane słowem                                               |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                       |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja      | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                    | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                     | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ocena celująca                                                                                                                                                                                |
|                                                                    | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                               |
| Jan Lechoń<br><i>Czerwone wino, Do malarza</i>                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, że w kulturze pory roku mają znaczenie symboliczne</li> <li>– wskazuje formy gramatyczne ujawniające osobę mówiącą</li> <li>– wskazuje wersy zawierające refleksje</li> <li>– wie, że wiersz ma walory plastyczne</li> </ul>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia symbolikę wybranej pory roku</li> <li>– wskazuje osobę mówiącą w wierszu</li> <li>– wyjaśnia, czego dotyczą refleksje zawarte w wierszu</li> <li>– wskazuje środki wywołujące efekt plastyczności utworu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia symbolikę pór roku</li> <li>– wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu</li> <li>– omawia refleksje zawarte w wierszu</li> <li>– nazywa środki językowe wywołujące efekt plastyczności utworu</li> </ul>                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy rozbudowaną wypowiedź poświęconą symbolice por roku</li> <li>– charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu</li> <li>– ustosunkowuje się do refleksji zawartych w wierszu</li> <li>– omawia walory plastyczne utworu i sposoby ich osiągnięcia</li> </ul>                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersze ze szczególnym uwzględnieniem zawartych w nim refleksji i sposobów kreowania rzeczywistości</li> </ul> |
| Jan Kasprowicz<br><i>Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyodrębnia obrazy poetyckie</li> <li>– wie, że niektóre elementy mają znaczenie symboliczne</li> <li>– wyjaśnia, co to jest epitet złożony</li> <li>– wie, że opis ma charakter impresyjny</li> <li>– wie, że utwór jest sonetem</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tytułuje obrazy poetyckie</li> <li>– wymienia elementy symboliczne</li> <li>– wskazuje epitety złożone</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega impresyjność opisu</li> <li>– wymienia cechy gatunkowe sonetu</li> </ul>          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wypowiada się na temat zawartości obrazów poetyckich</li> <li>– omawia elementy symboliczne</li> <li>– określa funkcję epitetów złożonych</li> <li>– omawia środki językowe wpływające na impresyjność opisu</li> <li>– wyjaśnia, dlaczego utwór jest sonetem</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia zawartość obrazów poetyckich</li> <li>– wyjaśnia symboliczne znaczenia poszczególnych elementów</li> <li>– omawia funkcję epitetów złożonych w powiązaniu z innymi środkami językowymi</li> <li>– wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega impresyjność opisu poetyckiego</li> <li>– omawia relacje między dwiema częściami sonetu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem impresyjności opisu i tworzących go środków językowych</li> </ul>          |
| Czesław Miłosz<br><i>Mały traktat o kolorach</i>                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna definicję traktatu</li> <li>– podaje przykłady kilku barw o znaczeniu symbolicznym</li> <li>– przypomina, na czym polega epitet złożony</li> </ul>                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się traktat</li> <li>– wymienia barwy o znaczeniu symbolicznym</li> <li>– wymienia epitety złożone</li> </ul>                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co to znaczy <i>mały traktat</i></li> <li>– omawia symboliczne znaczenie barw</li> <li>– omawia funkcję epitetów złożonych</li> </ul>                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie tytułu</li> <li>– omawia kulturowe znaczenie różnych barw</li> <li>– omawia funkcję epitetów złożonych w kontekście innych</li> </ul>                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego przesłania</li> </ul>                                                 |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja  | Wymagania                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                       |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                         | ocena dostateczna                                                                                                                     | ocena dobra                                                                                                                                              | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                    | ocena celująca                                                                                                                    |
|                                                                | Uczeń                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                       |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                   |
|                                                                | – cytuje fragmenty, w których jest sformułowana intencja tekstu                                                                                                                             | – rozpoznaje intencję tekstu                                                                                                          | – formułuje intencję tekstu                                                                                                                              | środków językowych użytych w tekście<br>– omawia intencję tekstu                                                                                                                      |                                                                                                                                   |
| Wirtualny spacer: projektowanie zawartości płyty i jej okładki | – proponuje przykłady utworów muzycznych<br>– proponuje prosty projekt okładki                                                                                                              | – zbiera wyjściowy materiał muzyczny<br>– proponuje elementy graficzne na okładkę<br>– projektuje prostą okładkę                      | – gromadzi materiał muzyczny<br>– dobiera funkcjonalne elementy graficzne na okładkę<br>– projektuje interesującą okładkę                                | – gromadzi bogaty materiał muzyczny<br>– dobiera funkcjonalne różnorodne elementy graficzne na okładkę<br>– projektuje oryginalną okładkę                                             | – gromadzi interesujący, bogaty materiał muzyczny<br>– samodzielnie tworzy oryginalną, twórczą, pomysłową okładkę                 |
| Nasze projekty: wystawa fotografii krajobrazu                  | – wybiera zdjęcia na wystawę fotografii                                                                                                                                                     | – proponuje zasadę ułożenia zdjęć na wystawie fotografii                                                                              | – proponuje motta do fotografii na wystawie                                                                                                              | – czynnie uczestniczy w przygotowaniu wystawy fotografii krajobrazu                                                                                                                   | – kieruje pracami związanymi z przygotowaniem wystawy fotografii krajobrazu                                                       |
| Wymiary człowieczeństwa                                        |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                       |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                   |
| Jerzy Liebert <i>Uczę się ciebie, człowieku</i>                | – wskazuje wersy ujawniające osobę mówiącą<br>– wie, co to jest metafora<br>– wstępnie określa sytuację liryczną<br>– wymienia główne wyznaczniki postawy życiowej przedstawionej w wierszu | – rozpoznaje osobę mówiącą<br>– wskazuje metafory<br>– określa sytuację liryczną<br>– określa postawę życiową przedstawioną w wierszu | – wypowiada się na temat osoby mówiącej<br>– wyjaśnia znaczenia metafor<br>– omawia sytuację liryczną<br>– wyjaśnia, jakiej postawy życiowej uczy wiersz | – charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu<br>– omawia metaforyczną warstwę utworu<br>– komentuje sytuację liryczną<br>– ustosunkowuje się do postawy życiowej przedstawionej w wierszu | – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem prezentowanej w nim postawy wobec świata i człowieka |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                     | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                   | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena celująca                                                                                                                                                                             |
|                                                                                   | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                            |
| Leszek Kołakowski<br><i>Mini wykłady o maxi sprawach. O wrogu i o przyjacielu</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– czyta tekst ze zrozumieniem</li> <li>– cytuje zdanie o charakterze tezy</li> <li>– zna przynajmniej jeden cytat dotyczący przyjaźni</li> <li>– wyodrębnia akapity w tekście</li> <li>– wie, po czym rozpoznać akapit sumujący</li> <li>– stara się brać udział w dyskusji</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada, o czym mówi tekst</li> <li>– wskazuje fragmenty o charakterze tezy i argumentów</li> <li>– ze źródeł wskazanych przez nauczyciela podaje kilka cytatów dotyczących przyjaźni</li> <li>– wyodrębnia główną myśl akapitów</li> <li>– wskazuje akapit sumujący</li> <li>– bierze udział w dyskusji</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– formułuje temat tekstu</li> <li>– na podstawie tekstu formułuje tezę i argumenty</li> <li>– z samodzielnie wyszukanych źródeł podaje cytaty dotyczące przyjaźni</li> <li>– omawia związki między akapitami</li> <li>– omawia zawartość akapitu sumującego</li> <li>– bierze czynny udział w dyskusji</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– określa problematykę tekstu</li> <li>– odtwarza własnymi słowami tezę i argumenty z tekstu</li> <li>– podaje i omawia cytaty dotyczące przyjaźni</li> <li>– odtwarza kompozycję wyводу autora</li> <li>– wskazuje związek akapitu sumującego z pozostałymi akapitami</li> <li>– przedstawia i uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji</li> </ul>                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna inne miniwykłady autora, prezentuje ich problematykę, omawia kompozycję wyводу autora</li> </ul>                                              |
| Max Ehrmann, Piotr Walewski, zespół Piwnicy pod Baranami<br><i>Dezyderata</i>     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje w tekście formy trybu rozkazującego</li> <li>– cytuje fragmenty zawierające życiowe rady</li> <li>– wie, że tekst mówi o wartościach</li> <li>– uważnie wysłuchuje muzycznej wersji utworu</li> <li>– pisze prostą dedykację</li> </ul>                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia wersy zawierające formy trybu rozkazującego</li> <li>– odtwarza własnymi słowami życiowe rady</li> <li>– rozpoznaje wartości, o których mowa w tekście</li> <li>– porównuje tekst z jego muzyczną wersją</li> <li>– pisze dedykację</li> </ul>                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia funkcję form trybu rozkazującego użytego w tekście</li> <li>– omawia życiowe rady zawarte w tekście</li> <li>– nazywa i porządkuje wartości, o których mowa w tekście</li> <li>– wypowiada się na temat muzycznej wersji utworu</li> <li>– pisze ciekawą dedykację</li> </ul>                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, jaką rolę odgrywają formy trybu rozkazującego dla wyeksponowania przesłania tekstu</li> <li>– ustosunkowuje się do życiowych rad zawartych w tekście</li> <li>– tworzy wypowiedź związaną z wartościami, o których jest mowa w tekście</li> <li>– ocenia muzyczną wersję utworu</li> <li>– pisze ciekawą dedykację, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór jako dzieło literackie i muzyczne ze szczególnym uwzględnieniem jego wymowy aksjologicznej</li> </ul> |



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                              | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                           | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                      | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena celująca                                                                                                                                                                                    |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                   |
| Wirtualny spacer: uczniowskie e-maile                         | – pisze krótki e-mail na wskazany temat, stara się w nim stosować podstawowe zasady etykiety językowej                                                                                                                                                           | – pisze e-mail na wskazany temat, stosuje w nim podstawowe zasady etykiety językowej                                                                                                                                                                        | – pisze e-mail zawierający przestrogi i rady<br>– stosuje zasady etykiety językowej                                                                                                                                                                                              | – pisze ciekawy, rozwinięty e-mail zawierający przestrogi i rady<br>– świadomie stosuje zasady etykiety językowej                                                                                                                                                                                                                                                                  | – pisze oryginalny, twórczy e-mail związany z tematyką aksjologiczną<br>– świadomie stosuje zasady etykiety językowej                                                                             |
| Nasze projekty: plakat <i>Wymiary człowieczeństwa</i>         | – przygotowuje prosty plakat                                                                                                                                                                                                                                     | – przygotowuje plakat                                                                                                                                                                                                                                       | – przygotowuje ciekawy plakat                                                                                                                                                                                                                                                    | – przygotowuje ciekawy, oryginalny plakat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | – przygotowuje ciekawy plakat, świadomie dobiera środki plastyczne i językowe                                                                                                                     |
| Zmagania z losem                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                   |
| Ernest Hemingway <i>Stary człowiek i morze</i>                | – odtwarza najważniejsze wydarzenia<br>– wymienia podstawowe cechy bohatera<br>– rozpoznaje główne emocje bohatera<br>– przedstawia chłopca<br>– wskazuje przejawy życiowej postawy bohatera<br>– dostrzega metaforyczny sens utworu<br>– pisze krótką rozprawkę | – porządkuje wydarzenia utworu<br>– nazywa cechy bohatera<br>– nazywa emocje i przeżycia bohatera<br>– opowiada o relacjach bohatera z chłopcem<br>– wypowiada się na temat postawy życiowej bohatera<br>– dostrzega przesłanie utworu<br>– pisze rozprawkę | – odtwarza etapy wyprawy bohatera<br>– charakteryzuje bohatera<br>– ocenia postawę bohatera<br>– omawia relacje bohatera z chłopcem<br>– ocenia postawę życiową bohatera<br>– formułuje przesłanie utworu<br>– pisze rozprawkę, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi | – relacjonuje swoimi słowami przebieg wyprawy bohatera<br>– dokonuje pełnej charakterystyki bohatera<br>– przedstawia swój stosunek do bohatera<br>– ocenia relacje Santiaga z chłopcem<br>– ustosunkowuje się do postawy życiowej bohatera<br>– ustosunkowuje się do przesłania utworu<br>– pisze rozprawkę zawierającą hipotezę, zachowuje wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi | – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem refleksji o życiowej postawie bohatera i jej oceny<br>– przedstawia swoje refleksje w rozprawce zawierającej hipotezę |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                               | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                   | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena celująca                                                                                                                                                                                          |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                         |
| Jasiek Mela <i>Poza horyzonty</i> (fragmenty)                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– czyta tekst ze zrozumieniem</li> <li>– zbiera informacje na temat bohatera</li> <li>– wie, czym cechują się utwory należące do literatury faktu</li> </ul>                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza informacje zawarte w tekście</li> <li>– wypowiada się na temat przeżyć bohatera</li> <li>– wie, że tekst należy do literatury faktu</li> </ul>                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porządkuje informacje zawarte w tekście</li> <li>– charakteryzuje bohatera</li> <li>– wyjaśnia, dlaczego tekst należy do literatury faktu</li> </ul>                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia informacje zawarte w tekście</li> <li>– ocenia bohatera</li> <li>– porównuje tekst z innymi utworami należącymi do literatury faktu</li> </ul>                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem ewolucji postawy życiowej bohatera</li> </ul>                                                    |
| Andrew Wyeth <i>Świat Krystyny</i> (reprodukcja obrazu)       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– ogląda uważnie obraz</li> <li>– wypowiada się na temat bohaterki obrazu</li> <li>– dostrzega główną zasadę kompozycyjną obrazu</li> <li>– ma świadomość symboliki niektórych elementów obrazu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia elementy świata przedstawionego na obrazie</li> <li>– opisuje bohaterkę przedstawioną na obrazie</li> <li>– wstępnie omawia kompozycję obrazu</li> <li>– wskazuje elementy o znaczeniach symbolicznych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia najważniejsze elementy przedstawione na obrazie</li> <li>– omawia relację bohaterki obrazu ze światem</li> <li>– omawia kompozycję obrazu</li> <li>– omawia elementy o znaczeniach symbolicznych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia warstwę przedstawieniową obrazu</li> <li>– wymyśla historię związaną z postacią przedstawioną na obrazie</li> <li>– omawia i ocenia kompozycję obrazu</li> <li>– wyjaśnia symboliczne znaczenia elementów obrazu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem środków języka malarskiego wykorzystanych do przekazania znaczeń</li> </ul>          |
| Wirtualny spacer: nagranie vlogera                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opracowuje recenzję według podanego wzoru</li> <li>– korzystając z pomocy, nagrywa wideoblog</li> </ul>                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opracowuje krótką recenzję</li> <li>– nagrywa prosty wideoblog</li> </ul>                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opracowuje recenzję</li> <li>– nagrywa wideoblog</li> </ul>                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opracowuje wyczerpującą recenzję</li> <li>– prezentuje ciekawy wideoblog</li> </ul>                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia recenzję spełniającą wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> <li>– prezentuje oryginalny, atrakcyjny treściowo i wizualnie wideoblog</li> </ul> |
| Nasze projekty: przedstawienie teatralne dla dzieci z domu    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– na miarę swoich możliwości bierze udział w przygotowaniu przedstawienia dla dzieci</li> </ul>                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– bierze udział w przygotowaniu przedstawienia dla dzieci</li> </ul>                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– bierze aktywny udział w przygotowaniu przedstawienia dla dzieci</li> </ul>                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– aktywnie włącza się we wszystkie prace związane z przygotowaniem przedstawienia dla dzieci</li> </ul>                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– kieruje pracami przy przygotowaniu przedstawienia dla dzieci</li> </ul>                                                                                        |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja             | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                           | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena celująca                                                                                                                                                            |
|                                                                           | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                           |
| dziecka albo pacjentów szpitala                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                           |
| Siła rozumu                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                           |
| Agatha Christie<br><i>Hydra lernejska</i><br><br>Dwanaście prac Herkulesa | <ul style="list-style-type: none"> <li>– czyta ze zrozumieniem informacje dotyczące mitu o pracach Heraklesa</li> <li>– cytuje odpowiednie fragmenty tekstu</li> <li>– opowiada o bohaterze</li> <li>– opowiada, jak detektyw doszedł do rozwiązania zagadki kryminalnej</li> <li>– wie, że utwory Agathy Christie reprezentują opowiadania kryminalne</li> <li>– wymienia tytuły opowiadań</li> <li>– opowiada o wybranym śledztwie bohatera</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna mit o dwunastu pracach Heraklesa</li> <li>– wydobywa informacje z tekstu</li> <li>– wstępnie charakteryzuje bohatera</li> <li>– odtwarza tok myślenia detektywa</li> <li>– wyjaśnia, kiedy opowiadanie nazywamy kryminalnym</li> <li>– wskazuje opowiadania, które uważa za najciekawsze</li> <li>– odtwarza tok myślenia detektywa w związku z wybranym śledztwem</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada mit o pracach Heraklesa</li> <li>– selekcjonuje informacje z tekstu</li> <li>– charakteryzuje bohaterów</li> <li>– omawia tok myślenia detektywa</li> <li>– wyjaśnia, na jakiej podstawie klasyfikuje utwory jako opowiadania kryminalne</li> <li>– uzasadnia wybór najciekawszego opowiadania</li> <li>– sporządza kartoteki przestępców z opowiadań o Herkulesie Poirocie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia nawiązania do mitu o pracach Heraklesa</li> <li>– omawia przywołane cytaty</li> <li>– charakteryzuje i ocenia bohaterów</li> <li>– omawia i ocenia tok myślenia detektywa</li> <li>– omawia opowiadania kryminalne jako przykłady utworów kultury masowej</li> <li>– wskazuje związek poszczególnych opowiadań z mitem o Herkulesie</li> <li>– omawia motywy postępowania przestępców z poszczególnych opowiadań</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje opowiadania ze szczególnym uwzględnieniem ich przynależności do kultury masowej</li> </ul> |
| Czesław Miłosz<br><i>Zakłęcie</i>                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odczytuje dosłowne znaczenia utworu</li> <li>– rozpoznaje tezę w utworze</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza własnymi słowami zawartość treściową utworu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odczytuje przenośne znaczenia utworu</li> <li>– komentuje tezę utworu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia przenośne znaczenia utworu</li> <li>– komentuje tezę utworu, przywołując własne przemyślenia</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym</li> </ul>                                                            |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                              | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                   | ocena celująca                                                                                                                                            |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                           |
|                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje argumenty w tekście</li> <li>– rozpoznaje osobę mówiącą</li> <li>– dostrzega w utworze nawiązania do filozofii</li> <li>– wskazuje fragmenty o znaczeniu metaforycznym</li> </ul>            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przekazuje tezę zawartą w utworze własnymi słowami</li> <li>– formułuje zawarte w tekście argumenty własnymi słowami</li> <li>– wypowiada się na temat osoby mówiącej</li> <li>– wie, czym zajmuje się filozofia</li> <li>– próbuje wyjaśniać znaczenia zawarte w metaforach</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia argumenty występujące w tekście</li> <li>– charakteryzuje osobę mówiącą</li> <li>– wyjaśnia krótko, czym zajmuje się filozofia</li> <li>– wyjaśnia znaczenia wynikające z metafor</li> </ul>                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– ustosunkowuje się do argumentów zawartych w tekście</li> <li>– omawia światopogląd osoby mówiącej</li> <li>– wymienia podstawowe działy filozofii</li> <li>– interpretuje znaczenia metaforyczne</li> </ul> | uwzględnieniem odwołań do filozofii                                                                                                                       |
| Auguste Rodin<br><i>Myśliciel</i> (rzeźba)                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odróżnia rzeźbę od innych wytworów sztuki plastycznej</li> <li>– omawia wygląd postaci przedstawianej przez rzeźbę</li> <li>– układa krótki monolog wewnętrzny postaci ukazanej przez Rodina</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, czym cechuje się rzeźba jako dziedzina sztuki</li> <li>– przedstawia swoje odczucia wywołane przez dzieło</li> <li>– układa monolog wewnętrzny postaci ukazanej przez Rodina</li> </ul>                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odróżnia rzeźbę figuratywną od abstrakcyjnej</li> <li>– wyjaśnia znaczenia wynikające ze sposobu przedstawienia postaci przez rzeźbę</li> <li>– układa rozwinięty monolog wewnętrzny postaci ukazanej przez Rodina</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia środki wyrazu artystycznego związane z rzeźbą</li> <li>– ocenia dzieło</li> <li>– układa rozwinięty, ciekawy i oryginalny monolog wewnętrzny postaci ukazanej przez Rodina</li> </ul>                | – samodzielnie analizuje i interpretuje dzieło ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania środków wyrazu artystycznego dla kreowania przenośnych znaczeń |
| Wirtualny spacer: fragment lekcji przygotowany przez uczniów  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– korzysta ze wskazanego programu internetowego</li> <li>– korzystając z pomocy, tworzy postać, która</li> </ul>                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– korzysta ze wskazanego programu internetowego</li> <li>– tworzy postać, która pomoże poprowadzić</li> </ul>                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– korzystając z programu internetowego, tworzy niebanalną postać, która pomoże poprowadzić</li> </ul>                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– korzystając z programu internetowego, przeprowadza fragment lekcji na temat potęgi ludzkiego rozumu</li> </ul>                                                                                              | – korzystając z programu internetowego, przeprowadza ciekawą,                                                                                             |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja                   | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                 | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena celująca                                                                                                                                             |
|                                                                                 | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                            |
|                                                                                 | pomoże poprowadzić zajęcia na temat potęgi ludzkiego umysłu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | zajęcia na temat potęgi ludzkiego umysłu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ciekawe zajęcia na temat potęgi ludzkiego umysłu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | twórczą lekcję na temat potęgi ludzkiego rozumu                                                                                                            |
| Nasze projekty: uczniowskie prezentacje na temat zmian cywilizacyjnych w Polsce | – w prostej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | – w samodzielnie dobranej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie                                                                                                                                                                                                                                                                                      | – w ciekawej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | – w funkcjonalnie dobranej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | – w atrakcyjnie dobranej formie prezentuje zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie, świadomie i celowo dobiera środki wyrazu                          |
| KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                            |
| Części mowy – czasownik, formy osobowe                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje czasownik wśród innych części mowy</li> <li>– rozpoznaje formy gramatyczne czasownika</li> <li>– rozpoznaje formy czasu</li> <li>– zna tryby czasownika</li> <li>– zna strony czasownika</li> <li>– przekształca stronę czynną na bierną i odwrotnie</li> <li>– zna reguły ortograficzne dotyczące czasownika</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się czasownik jako część mowy</li> <li>– tworzy poprawne formy gramatyczne czasownika</li> <li>– stosuje odpowiednie formy czasu, trybu i strony</li> <li>– rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane</li> <li>– zna reguły ortograficzne dotyczące czasownika, stara się stosować je w praktyce</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym odróżnia się czasownik od innych części mowy</li> <li>– tworzy poprawne, różnorodne formy czasownika</li> <li>– stosuje formy czasu, trybu i strony</li> <li>– wyjaśnia, czym różnią się od siebie czasowniki dokonane i niedokonane</li> <li>– zna trudne formy czasownika</li> <li>– stosuje w praktyce reguły ortograficzne dotyczące czasownika</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czemu służą czasowniki w wypowiedzi</li> <li>– używa w wypowiedzi różnych form gramatycznych czasownika dla osiągnięcia zamierzonych celów</li> <li>– stosuje bezbłędnie formy czasu, trybu i strony</li> <li>– wyjaśnia, kiedy czasowniki są dokonane, a kiedy niedokonane</li> <li>– stosuje poprawnie trudne formy czasownika</li> <li>– stosuje w praktyce wszystkie reguły ortograficzne dotyczące czasownika</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– poprawnie, świadomie i funkcjonalnie używa wszystkich form osobowych czasownika w swoich wypowiedziach</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena celująca                                                                                                                                                                 |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                |
| Części mowy – czasownik, formy nieosobowe                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna różne formy nieosobowe czasownika</li> <li>– rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy wśród innych części mowy</li> <li>– rozpoznaje imiesłów czynny i bierny</li> <li>– wie, że imiesłów przymiotnikowy łączy się z rzeczownikiem</li> <li>– zna zasadę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem przymiotnikowym</li> <li>– rozpoznaje imiesłów przysłówkowy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stosuje różne formy nieosobowe</li> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się imiesłów przymiotnikowy</li> <li>– tworzy formy imiesłowu czynnego i biernego</li> <li>– tworzy związki imiesłowu przymiotnikowego z rzeczownikiem</li> <li>– stara się stosować zasadę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem przymiotnikowym</li> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się imiesłów przysłówkowy</li> <li>– rozróżnia imiesłów współczesny i uprzedni</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym wyróżniają się formy nieosobowe czasownika</li> <li>– wyjaśnia, czym wyróżnia się imiesłów przymiotnikowy wśród innych części mowy</li> <li>– bezbłędnie tworzy formy imiesłowu czynnego i biernego</li> <li>– bezbłędnie tworzy związki imiesłowu przymiotnikowego z rzeczownikiem</li> <li>– stosuje regułę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem</li> <li>– wyjaśnia, czym wyróżnia się imiesłów przysłówkowy</li> <li>– wyjaśnia, kiedy stosuje się imiesłów współczesny, a kiedy uprzedni</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czemu służą formy nieosobowe w wypowiedzi</li> <li>– wyjaśnia, czemu służą imiesłowy przymiotnikowe w wypowiedzi</li> <li>– używa funkcjonalnie form imiesłowu czynnego i biernego</li> <li>– uzgadnia formy imiesłowu przymiotnikowego z określonym rzeczownikiem</li> <li>– stosuje bezbłędnie regułę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem</li> <li>– wyjaśnia, czemu służą imiesłowy przysłówkowe w wypowiedzi</li> <li>– prawidłowo stosuje imiesłów współczesny i uprzedni</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– poprawnie, świadomie i funkcjonalnie używa wszystkich nieosobowych form czasownika w swoich wypowiedziach</li> </ul>                  |
| Zdanie złożone                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odróżnia zdania pojedyncze od złożonych</li> <li>– rozpoznaje części składowe zdania złożonego</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, jak odróżnić zdanie pojedyncze od złożonego</li> <li>– dzieli zdanie złożone na części składowe</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się zdanie złożone</li> <li>– nazywa części zdania złożonego</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stosuje funkcjonalnie w swoich wypowiedziach zdania złożone</li> <li>– dostrzega relacje pomiędzy wypowiedziami składowymi</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu złożonym w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                             | ocena dostateczna                                                                                                                                                                              | ocena dobra                                                                                                                                                                                   | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                   | ocena celująca                                                                                                                                                                                                     |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                    |
| Zdanie złożone współrzędnie                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, na czym polega związek współrzędności</li> <li>– rozpoznaje różne rodzaje zdań współrzędnie złożonych</li> </ul>                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, na czym polega związek współrzędności</li> <li>– nazywa różne rodzaje zdań współrzędnie złożonych</li> </ul>                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje związek współrzędności pomiędzy wypowiedziami składowymi</li> <li>– porównuje różne rodzaje zdań współrzędnie złożonych</li> </ul>        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia związek współrzędności pomiędzy wypowiedziami składowymi</li> <li>– stosuje w wypowiedziach wszystkie rodzaje zdań współrzędnie złożonych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych rodzajach zdania współrzędnie złożonego dla interpretacji tekstów cudzych i tworzenia tekstów własnych</li> </ul> |
| Zdania złożone podrzędnie                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje wśród wypowiedzi zdania podrzędnie złożone</li> <li>– dzieli zdanie podrzędnie złożone na wypowiedzenia składowe</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym cechują się zdania podrzędnie złożone</li> <li>– rozróżnia wypowiedzenie nadrzędne i podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stosuje w swoich wypowiedziach zdania złożone podrzędnie</li> <li>– wie, kiedy wypowiedzenie składowe jest podrzędne, a kiedy – nadrzędne</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stosuje celowo i funkcjonalnie w swoich wypowiedziach zdania złożone podrzędnie</li> <li>– omawia stosunek podrzędności</li> </ul>                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym dla interpretacji tekstów cudzych i tworzenia tekstów własnych</li> </ul>                      |
| Zdanie złożone z podrzędnym podmiotowym                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje zdanie podmiotowe wśród zdań podrzędnie złożonych</li> <li>– dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe</li> </ul>     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym podmiotowym</li> <li>– wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne</li> </ul>                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym podmiotowym</li> <li>– wskazuje zależności zdań składowych</li> </ul>                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie stosuje zdanie złożone z podrzędnym podmiotowym</li> <li>– omawia zależności zdań składowych</li> </ul>                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym podmiotowym przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych</li> </ul>                     |
| Zdanie złożone z podrzędnym orzecznikowym                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje zdanie orzecznikowe wśród zdań podrzędnie złożonych</li> <li>– dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym orzecznikowym</li> <li>– wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne</li> </ul>                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym orzecznikowym</li> <li>– wskazuje zależności zdań składowych</li> </ul>                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie stosuje zdanie złożone z podrzędnym orzecznikowym</li> <li>– omawia zależności zdań składowych</li> </ul>                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym orzecznikowym przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych</li> </ul>                   |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                            | ocena dostateczna                                                                                                                                                        | ocena dobra                                                                                                                                                        | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                | ocena celująca                                                                                                                                                                                    |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                   |
| Zdanie złożone z podrzędnym przydawkowym                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje zdanie przydawkowe wśród zdań podrzędnie złożonych</li> <li>– dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym przydawkowym</li> <li>– wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym przydawkowym</li> <li>– wskazuje zależności zdań składowych</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie stosuje zdanie złożone z podrzędnym przydawkowym</li> <li>– omawia zależności zdań składowych</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym przydawkowym przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych</li> </ul>   |
| Zdanie złożone z podrzędnym dopełnieniowym                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje zdanie dopełnieniowe wśród zdań podrzędnie złożonych</li> <li>– dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym dopełnieniowym</li> <li>– wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym dopełnieniowym</li> <li>– wskazuje zależności zdań składowych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie stosuje zdanie złożone z podrzędnym dopełnieniowym</li> <li>– omawia zależności zdań składowych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym dopełnieniowym w interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych</li> </ul>    |
| Zdanie złożone z podrzędnym okolicznikowym                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje zdanie okolicznikowe wśród zdań podrzędnie złożonych</li> <li>– dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym okolicznikowym</li> <li>– wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym okolicznikowym</li> <li>– wskazuje zależności zdań składowych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie stosuje zdanie złożone z podrzędnym okolicznikowym</li> <li>– omawia zależności zdań składowych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym dopełnieniowym przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych</li> </ul> |



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                        | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                   | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena celująca                                                                                                                                                                                              |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                             |
| Imiesłowny równoważnik zdania                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje w wypowiedzi imiesłów przysłówkowy</li> <li>– rozpoznaje równoważnik zdania</li> <li>– rozpoznaje zdanie złożone z imiesłownym równoważnikiem zdania</li> </ul>                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy imiesłowny przysłówkowy</li> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się równoważnik zdania</li> <li>– dzieli zdanie złożone z imiesłownym równoważnikiem zdania na wypowiedzenia składowe</li> </ul>                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się imiesłów przysłówkowy</li> <li>– wyjaśnia różnice między zdaniem a równoważnikiem zdania</li> <li>– ustala relacje wypowiedzi składowych w zdaniu złożonym z imiesłownym równoważnikiem zdania</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia rolę imiesłowny przysłówkowego w wypowiedzi</li> <li>– przekształca zdania w równoważniki i równoważniki w zdania</li> <li>– funkcjonalnie stosuje w swoich wypowiedziach zdanie złożone z imiesłownym równoważnikiem zdania</li> </ul>                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu złożonym z imiesłownym równoważnikiem zdania przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych</li> </ul> |
| Zdania wielokrotnie złożone                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone</li> <li>– dzieli zdanie na wypowiedzenia składowe</li> </ul>                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się zdanie wielokrotnie złożone</li> <li>– wyodrębnia wypowiedzenia nadrzędne i podrzędne</li> </ul>                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy zdania wielokrotnie złożone</li> <li>– określa relacje między wypowiedziami składowymi</li> </ul>                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykorzystuje funkcjonalnie zdania wielokrotnie złożone</li> <li>– obrazuje na wykresie relacje między zdaniami składowymi</li> </ul>                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu wielokrotnie złożonym przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych</li> </ul>                        |
| Składnia – zebranie i powtórzenie wiadomości                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje wszystkie części zdania</li> <li>– rozpoznaje różne typy wypowiedzi</li> <li>– odróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie</li> <li>– dzieli zdania złożone na wypowiedzenia składowe</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia wszystkie części zdania</li> <li>– omawia różne typy wypowiedzi</li> <li>– wyjaśnia różnice między zdaniami współrzędnie i podrzędnie złożonymi</li> <li>– analizuje relacje między wypowiedziami składowymi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykorzystuje wszystkie części zdania w wypowiedziach</li> <li>– wykorzystuje różne typy wypowiedzi w wypowiedziach</li> <li>– zna różne rodzaje zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych</li> </ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– celowo i funkcjonalnie stosuje wszystkie części zdania</li> <li>– stosuje funkcjonalnie różne typy wypowiedzi</li> <li>– stosuje różne rodzaje zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych</li> <li>– przedstawia na wykresie i omawia relacje między wypowiedziami składowymi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– celowo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o składni przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych</li> </ul>                                    |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                               |                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                     | ocena dostateczna                                                                                                                           | ocena dobra                                                                                                                                                                                  | ocena bardzo dobra                                                                                                                                        | ocena celująca                                                                                                                      |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                   |                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                     |
|                                                               |                                                                                                                                                         |                                                                                                                                             | – omawia relacje między wypowiedziami składowymi                                                                                                                                             |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                     |
| Wyraz podstawowy i pochodny                                   | – rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne                                                                                                               | – tworzy proste wyrazy pochodne                                                                                                             | – wyjaśnia, kiedy wyraz jest podstawowy, a kiedy pochodny                                                                                                                                    | – tworzy wyrazy pochodne od rzeczowników, czasowników, przymiotników                                                                                      | – wie, jak powstają wyrazy<br>– bezbłędnie wskazuje wyrazy podstawowe i pochodne<br>– tworzy wyrazy pochodne od różnych części mowy |
| Budowa słowotwórcza wyrazu, wyrazy niepodzielne słowotwórczo  | – wskazuje wyrazy podstawowe i pochodne<br>– dzieli słowotwórczo proste wyrazy pochodne<br>– wie, że w temacie słowotwórczym mogą występować oboczności | – wyjaśnia, co to są wyrazy podstawowe i pochodne<br>– dzieli słowotwórczo wyrazy pochodne<br>– wskazuje oboczności w temacie słowotwórczym | – tworzy pary wyrazów: podstawowy i pochodny<br>– wyjaśnia, czym jest temat słowotwórczy, a czym – formant w wyrazie pochodnym<br>– analizuje oboczności występujące w temacie słowotwórczym | – tworzy ciągi wyrazów pokrewnych<br>– wymienia kolejne etapy analizy słowotwórczej wyrazu<br>– uwzględnia oboczności występujące w temacie słowotwórczym | – dokonuje bezbłędnie analizy słowotwórczej wyrazów o wysokim stopniu trudności                                                     |
| Rodzaje i funkcje formantów                                   | – wie, co to jest formant<br>– zna podstawowe rodzaje formantów                                                                                         | – wyjaśnia, co to jest formant<br>– zna różne rodzaje formantów                                                                             | – omawia rolę formantu<br>– omawia różne rodzaje formantów                                                                                                                                   | – omawia formant jako element słowotwórczy<br>– tworzy wyrazy przez użycie różnych rodzajów formantu                                                      | – bezbłędnie i funkcjonalnie stosuje wszystkie rodzaje formantów przy tworzeniu wyrazów pochodnych                                  |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                             | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena celująca                                                                                                                                                                            |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                           |
| Wyrazy złożone – złożenia, zestawienia, zrosty                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, czym cechują się wyrazy złożone</li> <li>– zna zasady pisowni wyrazów złożonych</li> </ul>                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy wyrazy złożone</li> <li>– stara się przestrzegać zasad pisowni wyrazów złożonych</li> </ul>                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozróżnia złożenia, zestawienia, zrosty</li> <li>– stosuje zasady pisowni wyrazów złożonych</li> </ul>                                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie wykorzystuje złożenia, zestawienia, zrosty</li> <li>– bezbłędnie zapisuje wyrazy złożone</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o wyrazach złożonych i zapożyczeniach do interpretacji tekstów cudzych i tworzenia tekstów własnych</li> </ul> |
| Rodzina wyrazów                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, kiedy wyrazy tworzą rodzinę</li> <li>– tworzy proste rodziny wyrazów</li> <li>– wyjaśnia, co to jest rdzeń</li> </ul>                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, kiedy wyrazy tworzą rodzinę</li> <li>– tworzy rodziny wyrazów</li> <li>– dostrzega oboczności w rdzeniu</li> </ul>                                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co to są wyrazy pokrewne</li> <li>– tworzy rozbudowane rodziny wyrazów</li> <li>– odróżnia rdzeń od tematu słowotwórczego</li> </ul>                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia pokrewieństwo wyrazów</li> <li>– tworzy rozbudowane rodziny wyrazów i dokonuje analizy słowotwórczej tworzących je wyrazów</li> <li>– zaznacza oboczności w rdzeniu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykorzystuje wiedzę o wyrazach pokrewnych przy analizie tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych</li> </ul>                                  |
| Zebranie i powtórzenie wiadomości ze słowotwórstwa            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne</li> <li>– rozpoznaje temat słowotwórczy i formant</li> <li>– zna różne rodzaje formantów</li> <li>– tworzy proste rodziny wyrazów</li> <li>– rozpoznaje rdzeń</li> <li>– rozpoznaje wyrazy złożone</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym jest wyraz podstawowy, a czym – pochodny</li> <li>– wyjaśnia, czym jest temat słowotwórczy i formant</li> <li>– podaje przykłady różnych rodzajów formantów</li> <li>– tworzy rodziny wyrazów</li> <li>– wyjaśnia, czym jest rdzeń</li> <li>– omawia wyrazy złożone</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazuje zależności między wyrazami podstawowymi i pochodnymi</li> <li>– omawia budowę słowotwórczą wyrazów pochodnych</li> <li>– wymienia różne rodzaje formantów i tworzy za ich pomocą wyrazy pochodne</li> <li>– tworzy rozbudowane rodziny wyrazów</li> <li>– wyodrębnia rdzeń</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia zależności między wyrazami podstawowymi i pochodnymi</li> <li>– dokonuje analizy słowotwórczej wyrazów</li> <li>– stosuje różne rodzaje formantów i tworzy za ich pomocą wyrazy pochodne</li> <li>– tworzy rozbudowane rodziny wyrazów</li> <li>– zaznacza zależności między wyrazami</li> <li>– odróżnia rdzeń od podstawy słowotwórczej</li> <li>– zaznacza oboczności</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykorzystuje wiedzę ze słowotwórstwa do analizy i interpretacji tekstów cudzych i tworzenia tekstów własnych</li> </ul>                          |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                              | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                       | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                   | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena celująca                                                                                                                                                               |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                              |
|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                         | – tworzy złożenia, zestawienia, zrosty                                                                                                                                                                                                                                        | – funkcjonalnie stosuje złożenia, zestawienia i zrosty                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                              |
| Słownictwo ogólnonarodowe                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe</li> <li>– wie, że istnieje słownictwo ogólne i słownictwo o ograniczonym zasięgu</li> </ul>                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje sytuacje wymagające zastosowania słownictwa ogólnonarodowego</li> <li>– potrafi wyjaśnić, kiedy język nazywamy ogólnonarodowym</li> </ul>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zastępuje słownictwo o ograniczonym zasięgu słownictwem ogólnym</li> <li>– odróżnia język ogólnonarodowy od języków regionalnych i środowiskowych</li> </ul>                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie i celowo posługuje się słownictwem ogólnonarodowym i słownictwem o ograniczonym zasięgu</li> </ul>                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykorzystuje wiedzę o słownictwie ogólnonarodowym przy tworzeniu tekstów własnych i interpretacji tekstów cudzych</li> </ul>        |
| Słownictwo o ograniczonym zasięgu                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, że niektóre wyrazy mają ograniczony zasięg</li> <li>– podaje przykłady archaizmów</li> <li>– podaje przykłady terminów naukowych</li> <li>– zna termin <i>socjolekt</i></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu</li> <li>– wskazuje archaizmy</li> <li>– wskazuje terminy naukowe</li> <li>– wie, co to jest socjolekt</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu, klasyfikuje je</li> <li>– wskazuje rodzaje archaizmów</li> <li>– przyporządkowuje terminy naukowe odpowiedniej dyscyplinie wiedzy</li> <li>– wyjaśnia, co to jest socjolekt</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co decyduje o ograniczonym zasięgu słownictwa</li> <li>– interpretuje znaczenia związane z archaizmami i terminami naukowymi występującymi w tekstach cudzych</li> <li>– wyjaśnia, co wpływa na powstanie socjolektu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykorzystuje wiedzę o słownictwie o ograniczonym zasięgu przy tworzeniu tekstów własnych i interpretacji tekstów cudzych</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja          | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                        | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ocena celująca                                                                                                                                                                                                        |
|                                                                        | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                       |
| Sposoby wzbogacania słownictwa<br>Neologizmy<br>Neologizmy artystyczne | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, że zasób słownictwa języka zmienia się</li> <li>– rozpoznaje w wypowiedzi neologizmy</li> <li>– zna termin <i>neologizm artystyczny</i></li> </ul>                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna różne sposoby wzbogacania słownictwa</li> <li>– wyjaśnia, czym cechują się neologizmy</li> <li>– wśród neologizmów wyróżnia neologizmy artystyczne</li> </ul>                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia różne sposoby wzbogacania słownictwa</li> <li>– rozpoznaje neologizmy słotwórcze, znaczeniowe, frazeologiczne i zapożyczenia</li> <li>– podaje przykłady neologizmów artystycznych</li> </ul>                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stosuje w swoich wypowiedziach bogate, różnorodne słownictwo</li> <li>– rozpoznaje różne rodzaje neologizmów</li> <li>– samodzielnie tworzy neologizmy</li> <li>– próbuje tworzyć i stosować neologizmy artystyczne</li> </ul>                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie i funkcjonalnie posługuje się w swoich wypowiedziach bogatym słownictwem</li> <li>– wykorzystuje wiedzę na temat neologizmów przy interpretacji tekstów</li> </ul> |
| Homonimy i homofony                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna termin homonimy</li> <li>– zna termin homofony</li> </ul>                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, co to są homonimy</li> <li>– wie, co to są homofony</li> </ul>                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, jakie wyrazy nazywamy homonimami</li> <li>– wyjaśnia, jakie wyrazy nazywamy homofonami</li> </ul>                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stosuje w wypowiedziach homonimy</li> <li>– uzależnia stosowanie homofonów od kontekstu</li> </ul>                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykorzystuje wiedzę na temat homonimów i homofonów przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych</li> </ul>                                                |
| Skrótownce<br>Skróty                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje proste skrótownce</li> <li>– podaje znaczenia prostych skrótownców</li> <li>– poprawnie zapisuje proste skrótownce</li> <li>– podaje znaczenia podstawowych skrótów</li> <li>– zna podstawowe zasady pisowni skrótów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co to są skrótownce</li> <li>– podaje znaczenia skrótownców</li> <li>– poprawnie zapisuje skrótownce</li> <li>– podaje znaczenia popularnych skrótów</li> <li>– stosuje podstawowe zasady pisowni skrótów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje różne rodzaje skrótownców</li> <li>– podaje znaczenia różnorodnych skrótownców</li> <li>– stosuje poprawne formy skrótownców</li> <li>– zna znaczenia skrótów</li> <li>– poprawnie zapisuje popularne skróty</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia skrótownce i ich rodzaje</li> <li>– podaje znaczenia różnorodnych skrótownców, w tym rzadko stosowanych</li> <li>– stosuje poprawne formy wszystkich skrótownców</li> <li>– zna znaczenia różnorodnych skrótów</li> <li>– poprawnie zapisuje różnorodne skróty</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stosuje poprawnie i funkcjonalnie skrótownce i skróty, zapisuje je bezbłędnie</li> </ul>                                                                                     |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Style funkcjonalne języka, zasady dobrego stylu               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, co oznacza termin <i>styl wypowiedzi</i></li> <li>– zna nazwy funkcjonalnych stylów wypowiedzi</li> <li>– stara się posługiwać w swoich wypowiedziach odpowiednio dobranym stylem</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, co składa się na styl wypowiedzi</li> <li>– rozpoznaje funkcjonalne style języka</li> <li>– wymienia cechy dobrego stylu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia wyróżniki stylu wypowiedzi</li> <li>– omawia wyróżniki funkcjonalnych stylów wypowiedzi</li> <li>– omawia cechy dobrego stylu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co to jest styl wypowiedzi i co się na niego składa</li> <li>– stosuje różne style funkcjonalne w swoich wypowiedziach</li> <li>– dba o poprawność stylu swoich wypowiedzi</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna style funkcjonalne i omawia ich wyznaczniki</li> <li>– świadomie i celowo dobiera styl do swoich wypowiedzi</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Zebranie i powtórzenie wiadomości o zróżnicowaniu języka      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe</li> <li>– wie, że istnieje słownictwo ogólne i słownictwo o ograniczonym zasięgu</li> <li>– wie, że niektóre wyrazy mają ograniczony zasięg</li> <li>– podaje przykłady archaizmów</li> <li>– podaje przykłady terminów naukowych</li> <li>– zna termin <i>socjolekt</i></li> <li>– wie, że zasób słownictwa języka zmienia się</li> <li>– rozpoznaje w wypowiedzi neologizmy</li> <li>– zna termin <i>neologizm</i></li> <li>– zna termin homonimy</li> <li>– zna termin homofony</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje sytuacje wymagające zastosowania słownictwa ogólnonarodowego</li> <li>– potrafi wyjaśnić, kiedy język nazywamy ogólnonarodowym</li> <li>– rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu</li> <li>– wskazuje archaizmy</li> <li>– wskazuje terminy naukowe</li> <li>– wie, co to jest socjolekt</li> <li>– zna różne sposoby wzbogacenia słownictwa</li> <li>– wyjaśnia, czym cechują się neologizmy</li> <li>– wśród neologizmów wyróżnia neologizmy artystyczne</li> <li>– wie, co to są homonimy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zastępuje słownictwo o ograniczonym zasięgu słownictwem ogólnym</li> <li>– odróżnia język ogólnonarodowy od języków regionalnych i środowiskowych</li> <li>– rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu, klasyfikuje je</li> <li>– wskazuje rodzaje archaizmów</li> <li>– przyporządkowuje terminy naukowe odpowiedniej dyscyplinie wiedzy</li> <li>– wyjaśnia, co to jest socjolekt</li> <li>– omawia różne sposoby wzbogacenia słownictwa</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie i celowo posługuje się słownictwem ogólnonarodowym i słownictwem o ograniczonym zasięgu</li> <li>– wyjaśnia, co decyduje o ograniczonym zasięgu słownictwa</li> <li>– interpretuje znaczenia związane z archaizmami i terminami naukowymi występującymi w tekstach cudzych</li> <li>– wyjaśnia, co wpływa na powstanie socjolektu</li> <li>– stosuje w swoich wypowiedziach bogate, różnorodne słownictwo</li> <li>– rozpoznaje różne rodzaje neologizmów</li> <li>– samodzielnie tworzy neologizmy</li> <li>– próbuje tworzyć i stosować neologizmy artystyczne</li> <li>– stosuje w wypowiedziach homonimy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykorzystuje wiedzę o słownictwie ogólnonarodowym przy tworzeniu tekstów własnych i interpretacji tekstów cudzych</li> <li>– wykorzystuje wiedzę o słownictwie o ograniczonym zasięgu przy tworzeniu tekstów własnych i interpretacji tekstów cudzych</li> <li>– świadomie i funkcjonalnie posługuje się w swoich wypowiedziach bogatym słownictwem</li> <li>– wykorzystuje wiedzę na temat neologizmów przy interpretacji tekstów</li> <li>– wykorzystuje wiedzę na temat homonimów i</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje proste skrótowce</li> <li>– podaje znaczenia prostych skrótowców</li> <li>– poprawnie zapisuje proste skrótowce</li> <li>– podaje znaczenia podstawowych skrótów</li> <li>– zna podstawowe zasady pisowni skrótów</li> <li>– wie, co oznacza termin <i>styl wypowiedzi</i></li> <li>– zna nazwy funkcjonalnych stylów wypowiedzi</li> <li>– stara się posługiwać w swoich wypowiedziach odpowiednio dobranym stylem</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, co to są homofony</li> <li>– wyjaśnia, co to są skrótowce</li> <li>– podaje znaczenia skrótowców</li> <li>– poprawnie zapisuje skrótowce</li> <li>– podaje znaczenia popularnych skrótów</li> <li>– stosuje podstawowe zasady pisowni skrótów</li> <li>– wie, co składa się na styl wypowiedzi</li> <li>– rozpoznaje funkcjonalne style języka</li> <li>– wymienia cechy dobrego stylu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje neologizmy słowotwórcze, znaczeniowe, frazeologiczne i zapożyczenia</li> <li>– podaje przykłady neologizmów artystycznych</li> <li>– wyjaśnia, jakie wyrazy nazywamy homonimami</li> <li>– wyjaśnia, jakie wyrazy nazywamy homofonami</li> <li>– rozpoznaje różne rodzaje skrótowców</li> <li>– podaje znaczenia różnorodnych skrótowców</li> <li>– stosuje poprawne formy skrótowców</li> <li>– zna znaczenia skrótów</li> <li>– poprawnie zapisuje popularne skróty</li> <li>– omawia wyróżniki stylu wypowiedzi</li> <li>– omawia wyróżniki funkcjonalnych stylów wypowiedzi</li> <li>– omawia cechy dobrego stylu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uzależnia stosowanie homofonów od kontekstu</li> <li>– omawia skrótowce i ich rodzaje</li> <li>– podaje znaczenia różnorodnych skrótowców, w tym rzadko stosowanych</li> <li>– stosuje poprawne formy wszystkich skrótowców</li> <li>– zna znaczenia różnorodnych skrótów</li> <li>– poprawnie zapisuje różnorodne skróty</li> <li>– wyjaśnia, co to jest styl wypowiedzi i co się na niego składa</li> <li>– stosuje różne style funkcjonalne w swoich wypowiedziach</li> <li>– dba o poprawność stylu swoich wypowiedzi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>homofonów przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych</li> <li>– stosuje poprawnie i funkcjonalnie skrótowce i skróty, zapisuje je bezbłędnie</li> <li>– zna style funkcjonalne i omawia ich wyznaczniki</li> <li>– świadomie i celowo dobiera styl do swoich wypowiedzi</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                |                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                             | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                             | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena bardzo dobra                                                                                                                             | ocena celująca                                                                                                                           |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                |                                                                                                                                          |
| Elementy aktu komunikacji                                     | – wie, co to jest akt komunikacji                                                                                                                                                                                               | – wymienia składniki aktu komunikacji                                                                                                                                                                                                                         | – wskazuje podstawowe związki między składnikami aktu komunikacji                                                                                                                                                                                                                                          | – omawia wszystkie relacje między poszczególnymi składnikami aktu komunikacji                                                                  | – tworzy wypowiedzi, podporządkowując je wszystkim składnikom aktu komunikacji                                                           |
| Intencje wypowiedzi, cele wypowiedzi                          | – wie, że nadawca w komunikacie może wyrażać różne intencje<br>– wie, że komunikat może realizować różne cele                                                                                                                   | – rozpoznaje przykładowe intencje nadawcy w komunikacie<br>– rozpoznaje podstawowe cele komunikatu                                                                                                                                                            | – rozpoznaje intencje nadawcy w komunikacie<br>– rozpoznaje i formułuje podstawowe cele komunikatu                                                                                                                                                                                                         | – rozpoznaje różnorodne intencje w komunikacie<br>– rozpoznaje cele cudzej wypowiedzi, dobiera środki do wyrażania celów we własnej wypowiedzi | – rozpoznaje środki językowe wyrażające intencje nadawcy<br>– formułuje wypowiedzi, świadomie eksponując ich cele                        |
| Grzeczność językowa                                           | – wie, na czym polega interakcja między nadawcą i odbiorcą<br>– wie, na czym polega grzeczność językowa<br>– zna zasady kultury języka<br>– zna podstawowe zasady etykiety językowej<br>– zna zasady porozumiewania się w sieci | – wyjaśnia, jak jest możliwa interakcja między nadawcą i odbiorcą w akcie komunikacji<br>– wyjaśnia, na czym polega grzeczność językowa<br>– wymienia podstawowe zasady kultury języka i zasady porozumiewania się w sieci<br>– zna zasady etykiety językowej | – wyjaśnia, czym jest, na czym polega i jak może przebiegać interakcja między nadawcą a odbiorcą w akcie komunikacji<br>– wyjaśnia, czym jest i na czym polega grzeczność językowa<br>– omawia podstawowe zasady kultury języka i zasady porozumiewania się w sieci<br>– stosuje zasady etykiety językowej | – stosuje w praktyce zasady kultury języka<br>– bezbłędnie stosuje zasady etykiety językowej<br>– stosuje zasady netykiety                     | – zawsze świadomie i celowo stosuje zasady kultury języka i zasady netykiety<br>– tworzy wypowiedzi zgodne z zasadami etykiety językowej |
| Cytat, cytowanie<br>Mowa niezależna<br>Mowa zależna           | – stara się wprowadzać cytaty do swoich wypowiedzi                                                                                                                                                                              | – poprawnie wprowadza cytaty do swoich wypowiedzi                                                                                                                                                                                                             | – celowo wprowadza cytaty do swoich wypowiedzi                                                                                                                                                                                                                                                             | – funkcjonalnie wykorzystuje cytaty w swoich wypowiedziach                                                                                     | – świadomie, celowo, poprawnie, funkcjonalnie                                                                                            |



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje mowę niezależną</li> <li>– rozpoznaje mowę zależną</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wprowadza do tekstów pisanych mowę niezależną</li> <li>– wprowadza do tekstów pisanych mowę zależną</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, na czym polega mowa niezależna</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega mowa zależna</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalnie stosuje w pisanych tekstach mowę niezależną</li> <li>– funkcjonalnie stosuje mowę zależną w tekstach pisanych</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>wprowadza cytaty do wypowiedzi</li> <li>– sprawnie przekształca mowę niezależną w zależną</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Zebranie i powtórzenie wiadomości o komunikacji językowej     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, na czym polega komunikacja językowa</li> <li>– wie, że nadawca w komunikacie może wyrażać różne intencje</li> <li>– wie, że komunikat może realizować różne cele</li> <li>– wie, na czym polega interakcja między nadawcą i odbiorcą</li> <li>– wie, na czym polega grzeczność językowa</li> <li>– zna zasady kultury języka</li> <li>– zna podstawowe zasady etykiety językowej</li> <li>– zna zasady porozumiewania się w sieci</li> <li>– stara się wprowadzać cytaty do swoich wypowiedzi</li> <li>– rozpoznaje mowę niezależną</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia składniki aktu komunikacji</li> <li>– rozpoznaje przykładowe intencje nadawcy w komunikacie</li> <li>– rozpoznaje podstawowe cele komunikatu</li> <li>– wyjaśnia, jak jest możliwa interakcja między nadawcą i odbiorcą w akcie komunikacji</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega grzeczność językowa</li> <li>– wymienia podstawowe zasady kultury języka i zasady porozumiewania się w sieci</li> <li>– zna zasady etykiety językowej</li> <li>– poprawnie wprowadza cytaty do swoich wypowiedzi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, na czym polega komunikacja językowa</li> <li>– rozpoznaje intencje nadawcy w komunikacie</li> <li>– rozpoznaje i formułuje podstawowe cele komunikatu</li> <li>– wyjaśnia, czym jest, na czym polega i jak może przebiegać interakcja między nadawcą a odbiorcą w akcie komunikacji</li> <li>– wyjaśnia, czym jest i na czym polega grzeczność językowa</li> <li>– omawia podstawowe zasady kultury języka i zasady porozumiewania się w sieci</li> <li>– stosuje zasady etykiety językowej</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia składniki aktu komunikacji</li> <li>– rozpoznaje różnorodne intencje w komunikacie</li> <li>– rozpoznaje cele cudzej wypowiedzi, dobiera środki do wyrażania celów we własnej wypowiedzi</li> <li>– stosuje w praktyce zasady kultury języka</li> <li>– bezbłędnie stosuje zasady etykiety językowej</li> <li>– stosuje zasady netykiety</li> <li>– funkcjonalnie wykorzystuje cytaty w swoich wypowiedziach</li> <li>– funkcjonalnie stosuje w pisanych tekstach mowę niezależną</li> <li>– funkcjonalnie stosuje mowę zależną w tekstach pisanych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w różnorodnych aktach komunikacji jako nadawca i odbiorca</li> <li>– rozpoznaje środki językowe wyrażające intencje nadawcy</li> <li>– formułuje wypowiedzi, świadomie eksponując ich cele</li> <li>– zawsze świadomie i celowo stosuje zasady kultury języka i zasady netykiety</li> <li>– tworzy wypowiedzi zgodne z zasadami etykiety językowej</li> <li>– świadomie, celowo, poprawnie, funkcjonalnie wprowadza cytaty do wypowiedzi</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                          | ocena dostateczna                                                                                                                                                                           | ocena dobra                                                                                                                                                       | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                      | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                                               | – rozpoznaje mowę zależną                                                                                                                                                                    | – wprowadza do tekstów pisanych mowę niezależną<br>– wprowadza do tekstów pisanych mowę zależną                                                                                             | – celowo wprowadza cytaty do swoich wypowiedzi<br>– wyjaśnia, na czym polega mowa niezależna<br>– wyjaśnia, na czym polega mowa zależna                           |                                                                                                                                                                         | – sprawnie przekształca mowę niezależną w zależną                                                                                                                                                                                                                                             |
| WIEM I UMIEM                                                  |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <i>Warto zapamiętać</i>                                       | – wie, że teksty literatury pięknej dzielą się na lirykę, epikę i dramat<br>– wie, kiedy utwór należy do literatury pięknej<br>– wie, co to jest retoryka<br>– zna podstawowe tropy językowe | – wskazuje podstawowe cechy wszystkich rodzajów literackich<br>– zna różne rodzaje piśmiennictwa<br>– zna części kompozycyjne wypowiedzi argumentacyjne<br>– zna różnorodne tropy językowej | – wymienia wszystkie cechy rodzajów literackich<br>– omawia różne rodzaje piśmiennictwa<br>– zna rozmaite środki retoryczne<br>– omawia różnorodne tropy językowe | – omawia cechy liryki, epiki i dramatu<br>– porównuje różne rodzaje piśmiennictwa<br>– zna i stosuje różne rodzaje argumentów<br>– stosuje funkcjonalnie tropy językowe | – zna gatunki epickie, liryczne, dramatyczne<br>– analizuje i interpretuje utwory należące do różnych rodzajów piśmiennictwa<br>– tworzy wypowiedź argumentacyjną zgodnie z zasadami sztuki retorycznej<br>– świadomie i celowo wykorzystuje w swoich wypowiedziach różnorodne tropy językowe |
| Zygmunt Saloni<br><i>Jak pisać wypracowania?</i>              | – pod kierunkiem tworzy proste teksty według wzorów                                                                                                                                          | – tworzy teksty w różnych formach wypowiedzi<br>– stosuje różne rodzaje akapitów                                                                                                            | – prezentuje wysoki stopień umiejętności tworzenia tekstu<br>– wykorzystuje środki retoryczne                                                                     | – tworzy pisemną wypowiedź zgodnie z wszystkimi wymogami sztuki tworzenia tekstu                                                                                        | – jest świadomym i kompetentnym twórcą różnorodnych tekstów<br>– stosuje zabiegi i środki retoryczne w tekście                                                                                                                                                                                |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja | Wymagania                                                                              |                                                                                      |                                                                                                     |                                                                          |                                                                        |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ocena dopuszczająca                                                                    | ocena dostateczna                                                                    | ocena dobra                                                                                         | ocena bardzo dobra                                                       | ocena celująca                                                         |
|                                                               | Uczeń                                                                                  |                                                                                      |                                                                                                     |                                                                          |                                                                        |
|                                                               | – dzieli tekst na akapity, dba o ich logiczną spójność                                 |                                                                                      |                                                                                                     | – świadomie i celowo komponuje tekst, stosuje językowe środki retoryczne |                                                                        |
| Test na zakończenie nauki                                     | – udziela poprawnych odpowiedzi na co najmniej połowę pytań i poleceń testu            | – poprawnie wykonuje trzy czwarte poleceń testu                                      | – poprawnie wykonuje większość poleceń testu                                                        | – poprawnie wykonuje niemal wszystkie polecenia testu                    | – bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia testu                        |
| Nasze projekty: relacja z nauki w klasie 7.                   | – na miarę swoich możliwości bierze udział w przygotowaniu relacji z nauki w klasie 7. | – bierze udział w przygotowaniu relacji z nauki w klasie 7., proponuje formę relacji | – bierze czynny udział w przygotowaniu relacji z nauki w klasie 7., proponuje rozwiązania graficzne | – opracowuje koncepcję relacji z nauki w klasie 7.                       | – kieruje pracami zespołu przygotowującego relację z nauki w klasie 7. |